

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Gorcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Polnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 229 (11.952)

Trst, sreda, 26. septembra 1984

primorski

dnevnik

Černjenkov posredni odgovor na Reaganovo izvajanje v OZN Moskva ne sprejema srednje poti do miru in razorožitve v svetu

Danes na skupščini OZN italijanski zunanji minister Giulio Andreotti

NEW YORK — Medtem ko po hodnikih in dvorinah Stoklene palače odmevajo toni zasebnih pogovorov ali uradnih izmenjav stališč cele armade diplomatskih zastopnikov skoraj vseh držav sveta, zbranih v New Yorku na zasedanju generalne skupščine OZN, ostajajo v ospredju še vedno govor ameriškega predsednika Reagana in pričakovanja za njegovo bližnje srečanje s sovjetskimi zunanjimi ministrom Gromikom.

Med odmevi na Reaganov nastop je nedvomno najodločnejši tisti, ki je včeraj — čeprav le posredno — prišel iz Moskve. Predsednik Černjenko je namreč na plenumu vodstva sovjetske Zveze književnikov dejal, da po vseh znakih sodeč ZDA ne bojo ali še niso pripravljene razumeti, da ni mogoča nobena druga pot do normalizacije odnosov med velesilama razen tiste, ki bi slonela na načelih enakopravnosti, vzajemnega spoštovanja in nevmešavanja v notranje zadeve druge države. Konstantin Černjenko ne verjame, da si Reaganova administracija v resnici želi dialog s Sovjetsko zvezo, kajti sicer ne bi nenehno iskala

srednjih poti. Kadar gre za vprašanje življenja ali smrti, sta izbiri samo dve in Sovjetska zveza je že zdavnaj izbrala pot radikalnega omejevanja oboroževalne tekme, prepovedi in popolnega uničenja jedrskih orožij vseh vrst.

Reaganov predlog o rednih stikih med ZDA in SZ pa ugodno ocenjujejo v atlantskih krogih, čeprav so pridevniki kot »zanimiv« in »pomemben« le neuradnega značaja. Sicer so le redki tisti, ki upajo v nov začetek pogajanj o omejevanju jedrskega orožja pred iztekom leta, vendar

pa je očitno pričakovanje, da bo Reaganov govor pred OZN sprožil začetek nove razjasnitve v mednarodnih odnosih.

Za bivšega kanclerja ZRN in predsednika opozicijske nemške socialdemokratske stranke Willyja Brandta pa toliko pričakovano srečanje Reagan - Gromiko ne more avtomatično pripeljati do konkretnega začetka novega dialoga med velesilama, ampak bo treba nanj čakati še vsej prihodnje leto, ki ga bosta SZ in ZDA porabili za iskanje novih temeljev za pogajanja.

DRAŽJI DOLAR IN GORIVA

RIM — Nazadovanje tečaja dolarja je bilo kratkotrajno, saj je včeraj ameriška valuta doživela nov vzpon in je kotirala v Italiji 1.905,875 lire, torej skoraj 29 lir več kot dan prej. Enako se je dolar okrepil tudi do nemške marke in drugih valut, medtem ko je lira v tem vrtincu izgubila v razmerju z angleškim funtom in švicarskim frankom.

Neposredna posledica podražitve dolarja je nov povisek naftnih derivatov. Od ponedeljka bo plinsko olje za avtomobilski pogon dražje za 26 lir pri litru, kurilno olje za ogrevanje pa za 4 lire pri kilogramu. Občutno se bodo povisale cene tudi gorivom za kmetijstvo in ribištvo, pričakovati je pa tudi bližajo podražitev bencina.

Nattov vstop v mednarodno politiko Pomembnost srečanja vodstev KPI in ZKJ

RIM — Napovedani tridnevni obisk uradne delegacije Zveze komunistov Jugoslavije pod vodstvom predsednika predsedstva CK Alija Šukrije na vabilo KPI, ki se bo začel jutri, je vzbudil v italijanskih sredstvih javnega obveščanja in v političnih krogih precejšnje zanimanje, ker predstavlja (poleg same pomembnosti stikov na tako visoki ravni med delavskima strankama obeh jadranskih sosed) vstop novega komunističnega tajnika Alessandra Natte na mednarodno politično prizorišče. Povezuje razgovore ZKJ - KPI z napovedanim

bližnjim Nattovim obiskom v Alžiru in z vabilom tajniku KPI iz Moskve in Pekinga, tiskovne agencije namreč ugibajo o težnjah mednarodne politike italijanskih komunistov pod novim vodstvom.

Predvsem ugotavljajo zgodovinsko vodilno vlogo Jugoslavije v gibanju nevrščenih, obenem pa izvirni položaj Zveze komunistov Jugoslavije v mednarodnem delavskem in socialističnem gibanju, kjer si je znala Jugoslavija izboriti povsem samostojno vlogo. Iz prvega mednarodnega srečanja novega tajnika KPI zato sklepajo, da namerava Natta nadaljevati Berlinguerjevo linijo, poudarjeno tudi ob njegovem lanskem obisku v Beogradu, polaganja prvenstvene važnosti gibanju nevrščenosti. Tudi pod Nattovim vodstvom naj bi torej zunanjo politiko KPI označevala skrb za preobrazbo mednarodnega gospodarskega reda in za pravičnejše odnose med razvitim Severom in nerazvitim Jugom sveta.

Zaradi tega, ugotavljajo politični komentatorji, stopa Natta prve korake v mednarodno areno prav s srečanji z ZKJ in nato z alžirskim predsednikom Bendžedidom, torej z vodilnimi silami in osebnostmi držav, ki so na čelu gibanja nevrščenih. Pri tem naglašajo tudi vlogo Jugoslavije in Alžirije za utrjevanje miru v Sredozemlju.

Osnutek ZIS zvezni skupščini Perspektive SFRJ za bližnje 1985. leto

BEOGRAD — Jugoslavija bo prihodnje leto vztrajala pri izboljšanju svojega položaja v mednarodni delitvi dela, pri nadaljnji oživitvi rasti proizvodnje izvoza in pri aktivni socialni politiki ter politiki realne rasti osebnega dohodka. To so temeljne smernice razvoja države za leto 1985, ki jih je ZIS včeraj poslal skupščini Jugoslavije. Material je seveda le delovna podlaga za pripravo osnutka ekonomske resolucije za prihodnje leto.

Da bi lahko redno plačevali dolge tujini, je treba med drugim zagotoviti izvoz blaga v vrednosti najmanj 12,5 milijarde dolarjev in uresničiti prihodek od storitev v višini 4,2 milijarde dolarjev in drugih neblagovnih prihodkov v višini 3,3 milijarde dolarjev, oziroma skupaj devizni prihodek v višini 20,4 milijarde dolarjev, kar je občutno več, kot je pričakovati v letu 1984.

Ocenjujejo tudi, da so pogoji za rast kmetijske proizvodnje v prihodnjem letu za okoli 3 odstotke.

ZIS obravnava tudi položaj občanov v letu 1985 in ocenjuje, da se bo problem porabe in življenjske ravni v prihodnjem letu še zaostрил in to zato, ker bo to verjetno že peto leto zapored, ko se bo življenjska raven zmanjšala, posebej odkar se znižujejo realni osebni dohodki. Poleg tega ocenjujejo, da bo v začetku prihodnjega leta zaposlitev iskalo okoli 950 tisoč ljudi. (dd)

Na skupščini Mednarodnega denarnega sklada Reagan ponovil svoj stari recept: vsaka država naj poskrbi sama zase

WASHINGTON — Na letni skupščini Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke sta gospodarstvo svoje dežele zagovarjala kar oba navdihovalca tako imenovane »reaganomics«, zakladni tajnik ZDA Donald Regan in sam predsednik Ronald Reagan. Izrazila sta precejšen optimizem glede mednarodnega gospodarskega položaja, v katerem naj spriču

hudega problema mednarodne zadolženosti »vsaka država poskrbi sama zase«. Da je taka metoda uspešna, dokazujejo uspehi ameriškega gospodarstva, kjer je protikrizna strategija od leta 1982 sem obrodila zaželene rezultate in opravičila stališče o posamičnem reševanju nacionalnih gospodarstev za razliko od globalnega pristopa, na katerem vztrajajo zlasti

države v razvoju. Regan je zavrnil kritike na račun ameriške finančne politike in dokazoval, da so obrestne mere nižje kot so bile leta 1980 in da kažejo na nadaljnje nižanje. Glede vloge MDS in Svetovne banke pa je dejal, da morata izvajati zlasti funkcijo nadzora in usklajevanja svetovnega gospodarstva, dostop do kreditov pa mora temeljiti na »ustreznih pogojih«.

Nastop predsednika Reagana pa je bil povrh začuden še z otenki, ki mu jih nalaga bližnja volišna preizkušnja. Ponovil je svoj »recept« za reševanje svetovnih gospodarskih problemov: »hišo je treba spraviti v red«, tudi za ceno velikih odpovedi, omejiti je treba javne izdatke in vmešavanje države.

Italijanski zakladni minister Gorla pa se je v svojem nastopu pridružil tistim, ki zahtevajo od ZDA znižanje obrestne mere, od mednarodne skupnosti pa prizadevanja za skrčenje obračunskih primanjkljajev.

Čestitke in voščila predsedniku Pertiniju

RIM — Težko bi bilo prešteti vse čestitke in želje, ki jih je v neposredni ali pismni obliki prejel predsednik republike Sandro Pertini ob svojem 88. življenjskem jubileju. Izrazili so mu jih preprosti državljani, mladi, državniki z vseh koncev sveta, domači politiki in krajevni upravitelji. Med njimi sta bila tudi Reagan in Černjenko, ki sta mu čestitke posredovala po diplomatskih predstavnikih svojih dežel, medtem ko mu je papež Janez Pavel II., kot državnik in osebni prijatelj, voščil po telefonu.

Žal pa so — kot se v Italiji pogosto dogaja — Pertinijev praznik zmotile tudi polemike o nadaljnji usodi njegovega predsedniškega mandata, ki se bo iztekel prihodnje poletje. Najbolj glasni so demokristjani in med njimi Donat Cattin, ki zahtevajo naslednji mandat za svojo stranko, čeprav pri tem vneto zagotavljajo, da ne gre za napad na Pertinijevo osebo. Predsednik republike pa se kot ponavadi ne meni za zakulisne manevre: izjavil je, da bo tudi zadnje leto mandata opravljal naloge zavzeto in pošteno kot doslej.

Zanussi: sporazum tujih bank-upnic?

PORDENON — Vse kaže, da se operacija Zanussi - Electrolux vendarle bliža uspešnemu zaključku. Po poročilih agencije Italia naj bi 14 tujih bank-upnic doseglo s švedsko firmo Electrolux sporazum o načinu poravnave dolga tovarne Zanussi, ki znaša 180 milijonov dolarjev. S tem pa naj bi bila odstranjena tudi zadnja ovira za vstop Švedov v družbo Zanussi, katere vodstvo za sedaj vosti ni potrdilo in niti zanikalo, po vsej verjetnosti v pričakovanju podrobnejših novic iz Londona.

**Z metanom potrebno
oskrbeti tudi vasi**

NA 5. STRANI

Lama, Carniti in Benvenuto prihodnji teden skupaj

RIM — Generalni tajniki sindikalnih zvez CGIL Lama, UIL Benvenuto in CISL Carniti se bodo najbrž sestali že v prvih dneh prihodnjega tedna, da preverijo možnosti obnovitve sindikalne enotnosti vsaj kar zadeva skupna stališča za začetek pogajanj z delodajalci o reformi plač in z vladno glede pravičnejše davčne politike in zaposlovanja. Lama in Benvenuto sta sicer že dolgo predlagala skupno srečanje na vrhu, toda doslej je Carniti trmasto zagovarjal stališče, da sindikati ne morejo iti na pogajanja, če KPI ne umakne referendumu o draginskih dokladi.

Zdi se, da je vendar prevladalo v vseh sindikatih razširjeno stališče, da je treba nasprotno doseči skupno izhodišče za pogajanja z delodajalci in vlado, pri čemer bi morebiten sporazum celo odpravil potrebo po referendumu. Datum sestanka na vrhu sicer še ni določen, kot tudi ne dnevni red. Toda dobro znamenje so že sestanki na strokovni ravni med izvedenci CGIL, CISL in UIL o osnovnih vprašanjih bližnjih pogajanj z vlado. V petek bodo podrobneje obravnavali vprašanje davčne pravičnosti in razbremenitve delovnih plemkov, prihodnji tork in sredo pa zaposlitev.

Slovinci iz videmske pokrajine jutri na pogovorih pri prefektu

VIDEM — Jutri, v četrtek, ob 17. uri, bo videmski prefekt La Rosa v vladni palači v Vidmu sprejel delegacijo Slovencev iz videmske pokrajine. V delegaciji bodo predstavniki iz Kanalske doline, Rezijske in Benečije. Vladnemu predstavniku bodo osvetlili aktualna vprašanja Slovencev v videmski pokrajini.

Bearzot noče tvegati proti Švedski Na igrišču samo izkušeni igralci

Za današnje prijateljsko nogometno srečanje proti Švedski je Bearzot izbral kar devet igralcev, ki so na svetovnem prvenstvu v Španiji popeljali Italijo do svetovnega naslova. Po zadnjih spodrsljajih v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo ter za olimpijske igre in nato na samem nastopu v Los Angelesu torej kaže, da Bearzot ne namerava še eksperimentirati in se je znova naslonil na starejše in bolj rutinirane igralce. Zadnji dve srečanji med Italijo in Švedsko sta se slabo končali za »azzurre«: v gosteh so izgubili z 2:0, v Neaplju pa kar s 3:0.

Nadaljnji 2 milijardi din za pomoč Kopaoniku

BEOGRAD — Ne glede na to, da še ni dosežen dogovor o izvajanju skupnih sredstev solidarnosti Jugoslavije za pomoč Kopaoniku po potresu septembra lani, bi morala Srbija do konca tega leta dobiti 2 milijardi din za pomoč Kopaoniku.

To so sklenili po obisku zveznega sekretarja za finance V. Klemenčiča s skupino republiških funkcionarjev in članov verifikacijske komisije na prizadetem območju. Čeprav ta zvezna komisija še ni zaključila svojega dela, so predlagali, da republike in pokrajini do konca leta prispevajo dve milijardi kot akontacijo. Pričakujejo, da bo ta predlog sprejet. Sicer pa je Srbija že decembra lani zahtevala, da se ji za potresno škodo na Kopaoniku (septembra lani) dodeli 22 milijard din, to zahteva pa bodo obravnavali šele konec septembra.

Sredstva, ki jih te dni kot pomoč prispevajo delovne organizacije, družbenopolitične organizacije, Rdeči križ in drugi, dajejo kot nepovratno pomoč. Tudi ZIS je kot nepovračljivo pomoč dodelil 10 milijonov din, kol posojilo SR Srbiji pa še 2 milijardi din. Vsa ta sredstva so bila za sedaj dodeljena SR Srbiji brez pokrajine Kosovo. (dd)

Strokovnjaki so podprli stališča Slovencev glede šolstva Delegacija mednarodnih opazovalcev zavrača očitke nemških nacionalistov na Koroškem

CELOVEC — »Delegacija je prišla do ključa, da je bilo šolsko vprašanje povod za neresnično, Slovencev sovražno propagando z jasnimi rasističnimi podtoni. Zaradi akutne nevarnosti postopnega uvajanja politike apartheida, poudarja delegacija pomembnost pozornosti mednarodne javnosti.«

S tako ostrimi besedami zavračajo člani mednarodne »opazovalske« delegacije, ki se je pred dnevi mudila na južnem Koroškem očitke, da so bili »zlorabljeni v vprašanju zagovarjanja aktualne manjšinske politike«. Današnja številka koroškega dnevnika »Kleine Zeitung« prinaša v obširnem članku z naslovom »Opazovalci na Koroškem zavračajo očitke« citate iz komunikacije, objavljenega v ponedeljek v Baslu. Povod za takšno reakcijo te mednarodne delegacije — sestavljene iz švicarjev, Nemcev in Fincev — je bil komentar glavnega urednika »Kleine Zeitung«, ki ga je bil objavil po njihovem obisku pod naslovom »Pohvala za Koroško«, in v katerem je pisal, kako navdušeni so člani delegacije bili potem, ko so si ogledali južnokoroško šolsko ureditev.

»Didaktično in pedagoško ni mogoče utemeljiti zahteve »nemško-nacionalnih« krogov na Koroškem po ločitvi nemško govorečih otrok od slovenskih«, stoji med drugim tudi v tiskovni izjavi delegacije, ki med drugim tudi ugotavlja, da bi morali obstoječo šolsko ureditev na jezikovno mešanem koroškem območju »izgraditi in izboljšati«.

Delegacija, ki so jo sestavljali pedagogi, jezi-

koslovci, psihologi, pravniki in pripadniki narodnostnih skupnosti v Evropi, se je na svojem štiriurnem obisku pretekli teden sestala z zastopniki obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev, s člani slovenskih prosvetnih društev, obiskali so dvojezične šole v Galiciji, žitari vasi in na Komlju, vrtec »Naš otrok« v Celovcu, dolgo so se pogovarjali z bivšim predsednikom deželnega šolskega sveta Josefom Guttenbrunnerjem, z zastopniki univerze v Celovcu, s škofom Egonom Kapellarijem ter z izobraževalnim referentom koroške ljudske stranke Walterjem Juritschem.

V delegaciji je bil med drugimi tudi svetovalec pri evropskem parlamentu, zahodnonemški profesor dr. Heiner van Boemmel, retoromanski župan občine Trans (Graubünden) Bartholomeus Tschanner, pripadnica švedske manjšine na Finskem dr. Vivian Storlund.

Predvolilno vzdušje na Koroškem, če se z besedo »vzdušje« sploh še lahko imenujejo vročina dogajanja pred naslednjo nedeljo, postaja vse bolj vroče, neprijetno ali zelo, zelo milo rečeno, kot je pred tednom dni zapisal neki novinar v dunajskem »Kurierju« — »Korošce je pošla volja za petje«.

Ko bi bilo le pri tem. Dogajajo se tudi zelo čudne reči. Tako je na primer žitarski šolski ravnatelj in podpredsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem Franc Kukovica dobil že dvoje grozljivih pisem. Ali so »grozljiva« botrovali dogodki pred, med in po referendumu ko-

roškega Heimatdiensta, ali pa sodba, ki slovenskega učitelja čaka, je težko trditi. Kukovica je namreč lansko leto v septembru na proslavi 35-letnice »Našega tednika«, glasila Narodnega sveta koroških Slovencev kot zastopnik ZSO v svojem govoru dejal, da koroški politiki izvajajo nad slovensko manjšino »zločinsko politiko«. Vsi trije predsedniki deželnih strank Wagner (SPO), Knafel (OeVP) in Hadier (FPO) so vložili skupno tožbo zoper Franca Kukovico.

Pisec ali pisci, ki grozi ali grozijo Kukovici s svojimi nizkotnimi besedami, bolj spominjajo na kakšen četrtorazredni kriminalni film z ameriškega divjega zahoda, kot pa na sodobno in demokratično deželo kakršna je Koroška. Oziroma, kakšna naj bi, potem ko takšna pisma prečitaš, bila. Da naj gre tja, kamor sodi, se pravi čez Karavanke, naj tam ostane, »kot Titov gardist pa pravzaprav bolj sodiš v svinjski hlev, da se boš zredil« stoji v enem izmed pisem, ki se začneja takole: »Ali že veš, da boš v kratkem doživel težko prometno nesrečo? Kaj se bo zgodilo s tvojo kadavrom? Predelan boš v čevapčiče, kranjske klobase...« in tako dalje. Šestnajst let pred začetkom enindvajsetega stoletja je takšne stvari v civiliziranem svetu, če v civilizaciji sploh zares živimo, težko citirati. Najbolje je vso stvar pozabiti in se zamisliti v svetopisemsko modrost, ki uči, da naj bo blagor onim, ki so bolni na duhu. Norcev pa seveda dandanašnji nikjer, tudi na Koroškem, ne manjka.

BARBARA GORIČAR

Po dolgi pogajanjih v ZDA

Sindono izročili Italiji kjer ga čakajo sodniki

Če bodo Sindono v Italiji obsojili, bo moral najprej odsedeti to zaporno kazen v Italiji ter nato še odsedeti druga štiri leta kot preostanek kazni, ki so mu jo naložili v ZDA.

Sindona se je iz New Yorka v Milan odpeljal z navadnim linijskim letalom družbe Alitalia v spremstvu štirih ameriških agentov. Le na koncu potovanja so ga nekateri potniki spoznali ter prvi trenutek celo mislili, da Sindona beži iz Amerike. Iz Milana v Rim se je spet peljal z letalom, v večernih urah pa je v mogočnem spremstvu policijskih agentov že prispel v rimski zapor Rebibbia, kjer so ga takoj zadržali.

Prihod Sindone v Italijo je sprožil cel val mogočih reakcij. Vsi politiki, ki so jih vprašali za mnenje, so izrazili svoje zadovoljstvo ob takem razpletu »zadeve Sindona«, komunistični poslanec Antonio Bellocchio, ki je bil že član preiskovalne komisije o loži P2 je izjavil, da je Sindonova ekstradicija prvi korak na poti k jasnosti v zapleteni povezavi med gospodarskimi in političnimi oblastmi v Italiji. Dodal je še, da bo s prihodom in zaslišanjem Sindone tudi zadeva P2 dosti bolj jasna.

Na sliki (teletoto AP): Michele Sindona ob prihodu v Italijo med karabinjerji, ki so ga odpeljali v zapor, kjer bo čakal na več sodnih obravnav.

RIM — Ameriške sodne oblasti so se včeraj odločile za ekstradicijo italijanskega finančnika Micheleja Sindone, ki je bil že štiri leta v zaporu v Otisvillu v bližini New Yorka zaradi sleparije pri bankrotu ameriške banke Franklin. Sindona bi moral v tem zaporu odsedeti še štiri leta, vendar pa mu bodo v najkrajšem času v Italiji sodili zaradi cele vrste kaznivih dejanj, od neplačanih dolgov v okviru bankrota bank »Unione« in »Banca privata italiana« do umora bančnika Giorgia Ambrosolija.

Pod pogojem častnega umika vojske

V Čilu član vojaške hunte Matthei ponuja opoziciji možnost dialoga

SANTIAGO DE CHILE — Čilska vlada mora do poteka predsedniškega mandata, torej do leta 1986, jasno opredeliti prehod k demokraciji in to v soglasju, seveda v mejah možnosti, s političnimi silami. Tako je v intervjuju za dnevnik El Mercurio izjavil vrhovni poveljnik čilskega letalstva in član vojaške hunte Fernando Matthei, ki velja za najbolj zmernega Pinochetovega sodelavca.

Matthei je v bistvu ponovil in potrdil lastne izjave iz leta 1983, ko je omenil možnost, da vlada v dveh letih prizna politične stranke, v treh letih skliče splošne volitve za parlament in v šestih letih obnovi demokratično politično življenje v Čilu. Prehod k demokraciji in pogajanja s političnimi strankami pa bi morali, po njegovi sodbi, voditi vrhovni poveljniki oboroženih sil.

Temeljni pogoj za vzpostavitev dialoga je, je nadaljeval Matthei, da se zelo točno opredeli problem komunizma in predvsem vprašanje zasebne lastnine. Izjave Mattheija, ki kažejo na določeno odprtost vojaške hunte mimo nepopustljivosti Pinocheta, lahko vržejo vodo na ogenj naraščajoče organizirane opozicije vojaškemu diktatorskemu režimu, kakor poudarjajo politični opazovalci. Svoj intervju je Matthei sklenil z jasnim opozorilom silam opozicije in z zahtevu po častnem umiku vojaških sil, predpogoj za vsak dialog in politični preobrat v Čilu.

Glede svojih ostrih napadov na opozicijo po zadnjih večdnevih protestih je Matthei izjavil, da so se njegove kritike nanašale le na določene skupine, ki bi morale pokazati večjo previdnost.

Spor EGS-ZDA zaradi vina

BRUSELJ — Komisija EGS je uradno posegla proti protekcionističnim poskusom ZDA, ki skušajo omejiti uvoz vina iz držav članic EGS. Omenjena komisija je zaskrbljenostjo spremlja razpravo o t.i. »wine equity bill«, ki se ravno te dni odvija v ameriškem kongresu. Gre za zakon s katerim naj bi se uvoz vina (najvažnejše izvozne kmetijske dobrine držav članic EGS) v ZDA bistveno zmanjšal. Komisija EGS grozi s protikrepi, saj smatra, da gre za protekcionistični maneuver ZDA, ki ni v skladu s sistemom proste menjave, določenim v mednarodnem carinskem in trgovskem sporazumu. Naj omenimo, da je lani EGS izvozila v ZDA 4,95 milijona hl vina.

Predlog na generalni skupščini OZN

ARGENTINSKI PREDSEDNIK HOČE FALKLANDE V NAJEM

NEW YORK — Argentinski predsednik Raul Alfonsín je na generalni skupščini OZN nepričakovano izjavil, da je njegova država pripravljena skleniti pogodbo o »najemu« ali bolje začasni posesti nad Falklandskim otočjem po zgledu angleško - kitajskega sporazuma, ki je v veljavi v Hongkongu. Alfonsín je dejal, da se zavzema za kratkoročen sporazum, ki bi trajal od treh do petih let; dodal je še, da bi pogodba spadala v okvir mirovnih prizadevanj za dokončno rešitev problema spornega otočja, zaradi katerega se je Argentina pred dvema letoma zapletla v krvav spopad z Veliko Britanijo. Argentinski predsednik se je v zvezi s tem obregnil ravno nad britansko nepopustljivostjo.

Omeniti velja, da je falklandska kriza bila povod, da je Alfonsín prevzel najvišjo državniško funkcijo; notranji spori v argentinski hunti so namreč privedli do sprememb političnih ravnotežij in zametkov demokracije, ki so omogočili ljudske volitve ter Alfonsínovo izvolitev.

Nasprotujoča si stališča v vladni stranki ZRN glede odnosov z Nemško demokratično republiko

BONN — Bonski minister za mednemške odnose Heinrich Windelen, ki je v intervjuju menil, da bi bilo dobro preveriti, kaj je vzhodnonemški partijski in državni voditelj Erich Honecker mislil, ko je dejal, da bi morala Zvezna republika »spoštovati« državljanstvo Nemške demokratične republike, je hitro dobil odgovor kanclerja Helmuta Kohla. Ta odgovor se glasi: Za zahodnonemško zvezno vlado obstaja samo eno nemško državljanstvo.

Kancler Kohl je odgovoril posredno po svojem predstavniku za tisk Boenischu, da tudi v osnovni pogodbi, sklenjeni v začetku sedemdesetih let med Bonnom in Vzhodnim Berlinom, ni bilo doseženo soglasje o tem problemu. V uvodu osnovne pogodbe sta zapisani dve različni stališči. Hkrati je Boenisch povedal, da ZRN nikogar ne sili, da se odloči za »nemško« državljanstvo. Vsekakor pa je bolje, je poudaril Boenisch, da zvezna vlada pove, kaj stoji v zahodnonemški ustavi.

Predstavnik za tisk ni hotel podrobneje razlagati, v čem se razlikuje Kohlovo stališče od

stališča njegovega ministra za mednemške odnose. Toda politični opazovalci vendarle menijo, da zastopa Kohl mnenje večine v CDU, ki se noče niti pogovarjati o vprašanju nemškega državljanstva, minister Windelen pa mnenje manjšine. Leto bi rada z nekoliko prožnejšo politiko do Vzhodne Berlina glede državljanstva, mejnega popravka na Labi in nadaljnega obstoja Ustanove za ugotavljanje kršitve človekovih pravic v NDR v Salzgittru, popravila ozračje po odpovedi Honeckerjevega obiska in po Andreottijevi izjavi.

Za voditelja socialdemokratske parlamentarne frakcije Hansa - Jochna Vogla je zazijal že kar prepad med ministrom Windelenom in voditeljem parlamentarne frakcije CDU-CSU Dreggerjem, kar zadeva tako imenovano nemško politiko.

Po Voglovem mnenju ima Windelen konstruktivno stališče do Honeckerjevih zahtev iz Gere. Po tej poti bi bilo mogoče odpraviti najhujše neuspehe pri uresničevanju nemške politike. S tem bi bila tudi ohranjena kontinuiteta v tej po-

litiki, ki ji grozi razkroj. Toda Windelen očitno govori v imenu manjšine, medtem ko bi rad Alfred Dregger pripeljal mednemške odnose v stanje, kakršno je vladalo v sedemdesetih letih. To je osebni izziv za kanclerja Kohla, je dejal Vogel. Jasno bo moral povedati, ali stoji na Dreggerjevi ali Windelenovi strani.

Predsednik SPD Willy Brandt, ki se je v petek v Bonnu pogovarjal s članom politbiroja vzhodnonemške enotne socialistične partije (SED) Azenom, je v intervjuju dejal, da bi bil zelo zaupen, če bi prišlo do Honeckerjevega obiska v ZRN pred drugo polovico 1985. Vsekakor je iz pogovora z Azenom posnel, da je možen obisk ob poznejšem datumu. Brandt ne verjame, da bo prišlo do vsebinsko pomembnega pogovora, ko se bosta v petek sestala predsednik Reagan in sovjetski zunanji minister Gromiko. Pričakujejo, da se bosta obe strani prihodnje leto resno potrudili ustvariti pogoje za nova pogajanja.

BOŽIDAR PAHOR

Tudi SPD zavrača očitke iz Moskve

BONN — Sovjetskega veleposlanika v Bonnu Vladimira Semjonova so poklicali v zunanje ministrstvo, kjer ga je državni sekretar Andreas Meyer-Landrut obvestil o globokem začudenju zveznega kanclerja Helmuta Kohla nad izrazjem in vsebino očitkov, ki jih sovjetski tisk pošilja na račun domnevnega revanšizma v Zvezni republiki. Državni sekretar je posebej zavrnil sramotilne napade na kanclerja Kohla.

Namesnik voditelja parlamentarne frakcije SPD Horst Ehmke je v Moskvi, kamor je odpotoval z nekaj socialdemokratskimi voditelji na pogovore z Borisom Ponomarevom, odločno zavrnil očitke proti bonski vladi, da zagovarja revanšizem in vodi politiko, ki povečuje vojno nevarnost v Evropi. (BP)

Po nedavnem hudem valovanju Ugotavljanje škode

Carbone vložil interpelacijo na deželi

TRST — Tehniki dežele so si že ogledali kraje, ki jih je v ponedeljek hudo prizadelo morjsko neurje, deželni odbornik za javna dela Adriano Bomben pa je že izdal prve odredbe za popravitev škode.

Med najbolj prizadeti objekti je pokrajinska cesta, ki pelje iz Milj proti Lazaretu, ki je na nekaterih odsekih popolnoma uničena. Poleg tega so se na to cesto zrušili bližnji zidovi. Cesto so trenutno zaprli prometu, ter bo zaprta dokler je ne bodo dodobra pregledali in odstranili majočje strukture.

Mnogo škode je bilo tudi v portiču v Grijanu, kjer je bes naravnih elementov odnesel mnogo skal na pomolu ter ga nato delno poškodoval. Tudi v portiču pod Križem je škoda precejšnja, saj je tudi tam pomol še precej »razbita«.

Manj škode je bilo na barkovlanskem nabrežju, kjer je ujma poškodovala portič v Čedadu, predvsem pa sprehajališče, ki vodi od barkovljan-

ske glavne postaje avtobusov skoraj do začetka kopališča »Topolino«. Predvsem je bil poškodovan porfirni tlak. Manjša škoda je tudi v starem barkovlanskem portiču. Morska voda je poškodovala tudi material, ki je bil spravljen v bližnjih skladiščih.

Danes si bodo predstavniki tehnične osebja dežele spet ogledali škodo, ki jo je povzročilo razburkano morje, ter bodo nato po vsej verjetnosti zahtevali nujne posege izrednega stanja.

Izjemne vremenske razmere so povzročile več sto milijonov lir škode, posebno če upoštevamo, da so hudo poškodovale in potopile celo vrsto čolnov.

Načelnik socialistične svetovalske skupine v deželnem svetu Gianfranco Carbone je včeraj vložil interpelacijo deželnemu odboru ter zahteval pojasnila o tem, kako namerava deželni odbor ukrepati in finančno prispevati za odstranitev nastale škode.

Pogovori PSDI-SKGZ

GORICA — Prejšnji teden so se na sedežu PSDI v Gorici sestali predstavniki deželnega vodstva PSDI in izvršnega odbora Slovenske kulturno gospodarske zveze. Pod vodstvom deželnega tajnika Zucallija in predsednika Raceta so razpravljali o globalni zaščiti Slovencev v Italiji in poglobili razna vprašanja v tej zvezi. Pri tem so izhajali iz zaščite, ki naj zajema Slovence v vseh treh pokrajinah. Za PSDI so bili na razgovoru prisotni pokrajinski tajniki iz Trsta in Gorice in predstavniki videmske pokrajine.

Simpozij v Portorožu

Posvečen je področju fizike

PORTOROŽ — Fizika kondenzirane materije je področje fizike, ki se je v zadnjih tridesetih letih izredno razvilo. Nova spoznanja o strukturi in dinamiki kondenzirane materije ter o njuni povezavi z makroskopskimi lastnostmi snovi so osnova za razvoj novih materialov in tehnologij. Kot primer omenimo le odkritje tranzistorja, ki je omogočilo razvoj polprevodniške tehnologije in v novem času mikroelektronike ter odkritje laserja, ki je osnova za optoelektroniko.

Fiziki, ki delajo v Jugoslaviji na področju kondenzirane materije, se sstajajo vsaki dve leti na simpoziju, kjer predstavljajo rezultate svojih raziskav. Letošnjega 9. simpozija v hotelu Metropol v Portorožu v organizaciji s podporo Instituta »Jožef Stefan« se udeležuje okoli 130 znanstvenikov iz jugoslovanskih znanstvenih ustanov. V treh dneh bo na simpoziju predstavljeno 8 uvodnih oz. preglednih predavanj in 120 referatov, ki obravnavajo rezultate teoretičnih in eksperimentalnih raziskav faznih prehodov in strukture ter lastnosti različnih snovi od kovin do tekočih kristalov.

Ob otvoritvi je udeležence simpozija pozdravil podpredsednik izvršnega sveta skupščine SRS prof. dr. Boris Frlec.

VOJAŠKE VAJE NATO

VIDEM — Ob današnji sklenitvi vojaških vaj NATO bo poleg italijanskega obrambnega ministra Spadolinija navzoč tudi generalni tajnik NATO lord Carrington.

Spadolini bo prisostvoval taktičnemu letalskemu napadu na ozemlje in z ključni paradi vseh na manevrih sodelujočih oddelkov.

V teh vajah so sodelovali italijanski, portugalski, ameriški in francoski vojniki, namen vaj, ki so vsako leto, pa je braniti zapadni sektor južnega krila NATO.

Na Obali več sto milijonov škode

KOPER — Šele čez nekaj dni bo znano, koliko škode je na slovenski obali povzročilo včerajšnje dveurno divjanje morja in vetra. Posledice neurja še vedno ocenjujejo posebne komisije občinskih štabov za civilno zaščito in zavarovalnih skupnosti. Že po prvih podatkih pa kaže, da je škoda za več sto milijonov dinarjev.

Visoki valovi so zagotovo povzročili največ škode na samih obalnih objekti. Tako so namreč povsem zrušeni leseni pomoli na portoroški in koprski plaži, močno pa je načeto obalno zidovje v Piranu, ob stalni cesti med Izolo in Koprmo, na stari sosedski upadnici in starem koprskem pristanišču. Morski valovi so povzročili precej škode tudi v hotelu Piran in drugih gostinskih lokalih na pi-

ranskem nabrežju. Precej škode je bilo tudi na plovilih. Tako samo v Izoli ocenjujejo, da je bilo na čolnih in jahtah privezanih v izolski marini, za več kot dvajset milijonov dinarjev škode. Kolikšna pa je bila na približno štiridesetih poškodovanih ali potopljenih čolnih in jadrnicah, ki so bile privezane v koprskem madraču, bo znano šele v naslednjih dneh. Prijava na zavarovalne skupnosti prihajajo zelo počasi, saj je le malo plovil, ki bi bila kako zavarovana. Na območju zavarovalni skupnosti Triglav Koper so nam povedali, da ima obalo zavarovano edino piranska občina (komunalno podjetje in posamezni hoteli). V primeru uveljavljanja celotnega zavarovanja bi od zavarovalnice lahko dobili okoli 70 milijon

nov dinarjev odškodnine. Zagotovo pa je za več sto milijonov škode na obalnem zidu med Koprmo in Izolo, stari sosedski upadnici in na starem premolu v Koprmo. Sanacija teh objektov je tako rekoč nujna, saj bi lahko vsako naslednje divjanje morja še bolj načelo ta del obale.

IZTOK UMER

● BENETKE — Natečaj »Med v kuhinji« bo ena najzanimivejših stranskih pobud razstave »Med 3«, ki bo v Gruaru pri Benetkah od 28. do 30. septembra. Razstave se bodo s svojim medom udeležili čebelarji delovne skupnosti Alpe Adria. Kuharskega natečaja pa se lahko udeležijo vsi.

Predsednik dežele Comelli izroča namenu novo športno igrišče v Podbonescu v Beneški Sloveniji

»Zbori treh dežel pojo«

Zbor Vasilij Mirk pel v Železni Kapli

TRST — Pod geslom »Zbori treh dežel pojo« je bilo v soboto, 22. t.m., v Železni Kapli na avstrijskem Koroškem 12. srečanje pevskih zborov. Sodelovali so zbori DPD »Svoboda« iz Strazišča pri Kranju, »Bratov Milavcev« iz Brežic, »Vasilij Mirk« s Proseka-Kontovela in domači zbor SPD »Zarja« iz Železne Kaple. Omenjeni zbori so se prvič srečali leta 1973 v Kranju in se tam domenili, da bo izmenično vsako leto eden od omenjenih zborov gostil prireditev.

Tako srečanje je bilo v soboto v Železni Kapli na Koroškem, kamor so zbori dospeli že v zgodnjih popoldanskih urah. Nastop zborov pa je bil zvečer ob 19. uri v telovadnici kapelske šole ter je privabil lepo množico domačinov. Med številnimi gosti je bil tudi župan občine Železna Kapla - Bela Albin Juvan. Pozdravni govor je imel predsednik domačega SPD »Zarja« Miha Travnik, ki je poudaril pomen tega srečanja zborov, katerega je označil tudi kot pravilno pot k zbliževanju in utrjevanju prijateljstva med pevci in narodi. Dotaknil se je tudi trenutnega položaja na Koroškem ob bližnjih volitvah in seznanil prisotne tudi o boju za narodnostne pravice, ki ga še vedno vodijo pripadniki slovenske manjšine, ki živi na Koroškem.

Prvi se je na odru predstavil domači zbor SPD »Zarja« pod vodstvom Jožka Wrulicha, sledil je nastop zbor DPD »Svoboda« iz Strazišča pod vodstvom Marije Jamnik, nakar je srečanje popestril nastop glasbenega kvinteta Dobri prijatelji iz Brežic, ki se je predstavil s krajšim sporedom narodnih pesmi. Za njim je bil na vrsti še zbor »Bratov Milavcev« iz Brežic pod vodstvom Draga in Elizabete Krizanič, nato pa naš zamejski zbor Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, ki je pod vodstvom Evgena Prinčiča zapel, kot vsi ostali zbori, štiri pesmi in sicer Matona mia cara, Tiha noč, Drem-lje se mi dremlje in Scherzo.

Med izvajanjem posameznih zborov so predstavniki slednjih prinesli bratske pozdrave. Za Strazišče je v imenu družbenopolitičnih organizacij Kranj spregovoril Matko Oman, za Brežice predsednik izvršnega sveta občine Brežice Jože Avsič, ki je posredoval tudi pozdrave predsednika RK SZDL Franca Setinča. Za zbor Vasilij Mirk je spregovoril Bruno Rupel, ki je omenil, da kot koroška se tudi slovenska manjšina, ki živi v Italiji, bori za narodnostne pravice in že več let čaka zakon o globalni zaščiti. Obžaloval je tudi dejstvo o postavitvi novih cestnih tabel po vaseh tržaške občine samo v unijanskim.

Spored je sklenil nastop združenih moških zborov, saj so se tokrat poleg Železne Kaple predstavili v mešani zasedbi tudi zbori iz Strazišča in Brežic. Združeni zbori so zapeli Triglav, Bratje zapojmo, Morje adrijansko in Juhe, pojdam u Škufce. Po končanem sporedu so priredili za goste in pevce družabni večer, katerega so popestrili akordi Dobrih prijateljev. Žal pa so morali pevci zbor V. Mirk prvi oditi, kajti čakala jih je še dolga pot do doma. Čeprav utrujeni, so se naši pevci pozno ponoči vrnili domov veseli, saj je bilo na Koroškem res prijetno.

B. R.

DO SOBOTE 29. SEPTEMBRA

PREDSEZONSKI POPUST
OTROŠKA MODA

STANDA
NEKAJ NOVEGA
Drevored XX Settembre - TRST

15% NA JESENSKA OBLAČILA
POPUST DOBITE PRI BLAGAJNI

Napoved odbornika Vattovanija, medtem ko starši še čakajo na nov predlog

Tržaški občinski odbor bo šele v ponedeljek razpravljajl o stiski na katinarskih šolah

Starši otrok, ki obiskujejo slovenski šoli na Katinari, vodstvu obeh šol in učno osebje še vedno čakajo, kdaj se bo vprašanje prostorske stiske na osnovni šoli Milčinski in na oddelku nižje srednje šole Sv. Ciril in Metod premaknilo z mrtve točke. Doslej niso dobili še nobenih sporočil in novih izvedljivih predlogov; njihovo nezaupanje do občinskih oblasti se tako iz dneva v dan veča.

Na odborništvu za šolstvo pri tržaški občini pa so si, vsaj po zagotovilih odbornika Vattovanija, vse te dni sledili sestanki, da bi čimprej našli zadovoljivo rešitev za katinarski problem. V telefonskem pogovoru nam je odbornik Vattovani včeraj izjavil, da »ni doslej posredoval nobenih vesti in sporočil v zvezi s prostorsko stisko, ker je raje posvetil svoj čas rešitvi vprašanja«. Dodal je še, da bo jutri ali popoldne obvestil vodstvo šol in starše o teh prizadevanjih.

Eden od teh sestankov je bil tudi včeraj na odborništvu za šolstvo. Poleg odbornika za šolstvo so se ga udeležili tudi odborniki za urbanistiko, javna dela in za decentralizacijo, tehnični teh odborniki, ravnatelj italijanskega didaktičnega ravnateljstva, predstavniki italijanskih staršev in tržaški šolski skrbnik.

»Pristotnost drugih odbornikov je bila nujno potrebna, ker zajema katinarski problem tudi njihova področ-

ja«, je poudaril odbornik Vattovani. »Na sestanku smo še enkrat proučili sedanjí položaj in poskusili izluščiti nov predlog.

Gradnja novega prostora s telovadnico in učilnicami za italijansko šolo na Katinari je problematična. Skupno obiskuje šole na Katinari od 80 do 90 otrok; v prihodnjih letih je pričakovati, da bo to število še upadlo. Potrositi milijardo lir za novo gradnjo je v takem primeru očitno preveč, občina pa tudi ne razpolaga s tolikimi

finančnimi sredstvi.«

»Na sestanku je prišlo do nekakšnega novega predloga«, je nadaljeval Vattovani. »En italijanski razred naj bi v tem okviru preselili v bivšo policijsko kasarno, drugi učni prostor pa naj bi dobili s pregraditvijo ene od sedanjih učilnic v šolskem poslopju na Reški cesti. Tako italijanska šola Silvestri kot slovenska nižja srednja šola Sv. Ciril in Metod razpolagata z učilnico s površino 60 kvadratnih metrov, v teh učilnicah pa je po

enajst učencev. Tudi šolski skrbnik se strinja, da bi lahko v teoriji v takih učilnicah dobilo prostor od 22 pa tudi do 25 učencev. S pregraditvijo ene od učilnic bi torej lahko vsaj začasno rešili sedanjó stisko.«

Po napovedih odbornika Vattovanija bo o tem vprašanju v ponedeljek razpravljajl tržaški občinski odbor. »Za tako rešitev bi se morala predhodno izreči tudi oba področna sveta, kajti brez njihovega privoljenja odbor ne more odločiti o kakršnikoli preselitvi«, je poudaril še odbornik Vattovani.

Kaj pa slovenski osnovnošolci in srednješolci, ki so že enajst oziroma štiri dni brez pouka? Odbornik Vattovani poziva slovenske starše »naj pokažejo dobro voljo in v tem času prekinijo protest ter naj pošljejo svoje otroke v šolo, pa čeprav tudi v popoldanski izmeni. Na ta način se ne bi položaj še bolj zaostril in zapletel«, je obrazložil Vattovani.

O vprašanju katinarskih šol bi morali včeraj razpravljati tudi na šolskem skrbništvu, sestanek pa je, žal odpadel.

Ravnatelj nižje srednje šole Sv. Ciril in Metod Edmund Žetko je medtem včeraj, kot vse prejšnje dni, že spet pisal skrbništvu in ga obvestil o nevdzdržnem položaju na katinarski šoli. Na svoje pismene pozive doslej ni dobil nobenega odgovora.

Še do petka vpisovanje za spominski izlet v Mauthausen

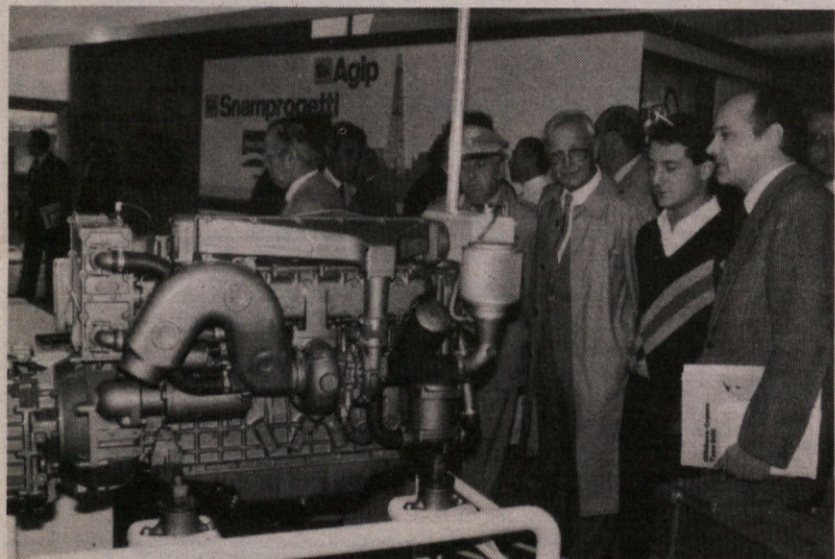
V petek zapade rok za vpis zainteresiranih za izlet, ki ga organizirajo tri naša društva od 27. do 29. oktobra v zloglasno nacistično taborišče Mauthausen z željo, da počastijo 40. obletnico množične aretacije tržaških aktivistov in mladincev, ki so jih nacifašisti prav takrat odpeljali v razna nacistična uničevalna taborišča, največ v Mauthausen, od koder se jih je le nekaj vrnilo, vsi ostali so podlegli mučenju, gladi, boleznim, ali pa so jih še žive zažgali.

Organizatorji izleta so društvo »Ivan Grbec« iz Škedenja, kjer se je prijavilo kar lepo število ljudi, med temi mnogi preživeli iz raznih taborišč, ali pa tisti, ki so tam izgubili svoje, društvo »Primorsko« iz Mačkolj in kulturno društvo Rovte - Kolonkovec. Iz Škedenja bosta odšla dva avtobusa udeležencev, iz Mačkolj en avtobus, organizatorji upajo, da se bodo do petka zjutraj javili še vsi zainteresirani s področja Kolonkovca, tako da bi tudi tu napolnili en avtobus.

Odhod udeležencev izleta v Mauthausen bo 27. oktobra v zgodnjih popoldanskih urah (ura odhoda bo še javljena). Da bi ta izlet združili tudi z obiskom Slovencev na Koroškem, so se organizatorji povezali s pevskim zborom »Kralj Matjaž« iz Pliberka, kjer bosta ženski pevski zbor »Ivan Grbec« iz Škedenja in mešani pevski zbor »Primorsko« iz Mačkolj nastopila na posebnem večeru.

Včeraj uradno odprtje

Razstava o morju na velesejmu

Včeraj je bila ob 9. uri v Kongresnem centru tržaškega velesreja svečana otvoritev druge razstave o morju, ki bo trajala od 25. do 30. septembra in bo za publiko odprta zadnja dva dni v mesecu, druge dneve pa bodo razstavo lahko obiskale šole in gospodarski operaterji. Za šole bo na razpolago didaktični material (znanstveni dokumentarci in programi na računalnikih).

Na otvoritvi so spregovorili predsednik Piero Toresella, zastopnik ministrstva za civilno zaščito Zamberlettija admiral Torelli, tržaški župan Richetti in predsednik Trgovinske zbornice Tombesi. Poleg drugih je bil prisoten tudi konzul Aleksandar Nikolić.

V jutranjih urah je bila okrogla miza, ki ji je predsedoval dr. Brancati z ministrstva za znanstvene raziskave, na temo »Izkoriščanje morja in morskih surovin«, popoldne pa je predaval profesor Todesco z inštituta za ekologijo o ukrepih, s katerimi država preprečuje vse večje onesnaženje naših morij. Danes in v prihodnjih dneh pa bo na velesejmu kongres ICMES Mednarodnega združenja za sisteme ladjedelništva in ladijskega inženirstva.

Na sliki: tržaški župan in drugi predstavniki oblasti si ogledujejo razstavo.

Pobuda petih organizacij v odgovor stanovanjski krizi

Rumene pentlje bodo opozarjale na prazna stanovanja v mestu

Večkrat se na vežnih vratih tržaških hiš pojavljajo svetlo plave ali rožnate pentlje, s katerimi stanovalci hiše najjavljajo rojstvo novorojenčka.

Sedaj se bodo na vežnih vratih tržaških hiš pojavile rumene pentlje, ki ne bodo znanilke veselega dogodka, temveč bodo, tak je namen organizatorjev te akcije, opozarjale, da je v omenjenem poslopju prazno stanovanje, ki ga je treba evidentirati in ga vključiti v seznam vseh starih razpoložljivih stanovanj v Trstu, ki bi lahko prišla prav številnim mladim družinam, tistim, ki jim grozi izgon iz stanovanja, družinam, v katerih sta na primer zakonca sodno ločena, pa morata stanovati skupaj, ker ne dobita drugega stanovanja, ali pa starejšim osebam, ki nimajo primerne bivališča.

O vsem tem je bil govor na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je na sedežu Zveze potrošnikov v Drevoledu XX. septembra sklicalo kar pet organizacij oziroma ustanov, in sicer deželna in tržaška federacija potrošnikov, Sindikat stanovalcev (Sindacato inquilini Casa e Territorio), Enotni vsedrjavni sindikat stanovanjskih najemnikov in podnajemnikov in Zveza žensk Italije UDI.

Tu so predstavniki omenjenih organizacij obrazložili pomen akcije, ki

je že stekla v raznih italijanskih mestih in ki je imela na primer v Dologni, Benetkah itd. že dokaj velik odmev.

Naša pobuda ne namerava škoditi lastnikom stanovanj, niti delati iz ljudi nekakšne ovaduhe, so med drugimi organizatorji konferenca poudarili. Naša želja in namen je, da evidentiramo, s pomočjo prebivalstva, koliko je v Trstu praznih stanovanj in katera od teh bi lahko prišla v poštev, da jih dobijo za primerno najemnino tisti, ki so brez stanovanja. Mi nameravamo omenjeno akcijo izpeljati, so med drugim poudarili, s pomočjo odgovornih oblasti — v tem primeru s podporo občinske uprave, ki bi nam morala pomagati, saj gre za reševanje problema, ki je prav v Trstu izredno pereč. Preden je prišla občinska uprava v Trstu v roke Listi za Trst, so še povedali organizatorji, je v sklopu tržaške občinske uprave že delovala posebna komisija, ki se je ukvarjala prav s temi problemi. Mi nameravamo zaposriti sedanjega župana in občinsko upravo za razgovor, da mu ponovno postavimo to vprašanje in postavimo zahtevo po obnovitvi te komisije, ki bi potem preverila vse sezname praznih stanovanj ter skupno z nami začela z delom, ki smo si ga zastavili.

Že iz podatkov ljudskega štetja iz leta 1981 je namreč razvidno, da je v Trstu veliko praznih stanovanj, ki jih pa lastniki nočejo dati v najem, ker jih raje prodajo za izredno visoko ceno.

Celotna akcija, ki bo v teh dneh stekla nosi naslov »Rumena pentlja — fiocco giallo«. Organizatorji upajo, da bo naletela med prebivalstvom na dober odmev.

V soboto in nedeljo s KZ na Dolenjsko

Letošnji avtobusni izlet Kmečke zveze, ki bo v soboto, 29., in nedeljo, 30. t.m., bo vodil po Dolenjski. Izletniki bodo odpotovali iz Trsta ob 7. uri in se mimo Ljubljane podali v Ivančo Gorico, Muljavo, Žužemberk, Dolenjske Toplice, Bazo 20, Semič, Metliko in Otočec do Novega mesta. Na poti si bodo ogledali razne kmetijske kombinete, muzeje in druge zanimivosti. V nedeljo pa bodo obiskali Pleterje, Agrokom binat TOK, Brežice, Grosuplje in nato vrni proti Trstu. Cena izleta je 95.000 lir, vpisovanje pa vsak dan v tajništvo Kmečke zveze.

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

V Devinu že leta 1864 delovala slovenska šola

Devin

(Prvi del)

V Devinu, devinski, Devinčani, it. Duino, 1971: 860 preb., 1981: 1150 preb., 3 razredi slov. šole, Štivan — 1,5 km, občina Nabrežina — 7 km, Trst — 23 km. Nadmorska višina 39 m. Stoji na vzpetini nad morjem in obsega stari gruščast del in novejši sklenjen del. Na severu rečeta vas državni cesti Trst - Videm in Trst - Benetke. Bližnja vzpetina je Frščak (234 m), ki je zahodni podaljšek obmejne Grmade (323 m). Na njegovem zahodnem robu je večja udolbina Dol. Nekdanje njive in travnike severno od vasi (Dolge njive, V njivah, Piščev dol — ali Piščandol —, Bokadin) zaseda novi del kraja in Ribiško naselje. Nekdanje pašnike na Frščaku preraščate grmičevje in gozd; na severozahodni strani blizu pokopališča je bil na pobočju Grmade nasad oljk. Hrastov gozd je na Mandriji severozahodno

od železniške proge, na zahodni strani tik Devina pa je obzidan hrastov nasad črničje, last devinskega princa. Frščak in Kapanje zaraščajo bori, hrasti in grmičevje. Gozdovi so last domačinov.

Vas premore le dve pravi kmetiji z gospodarskimi poslopji. Kmeta se posvečata živinoreji in vinogradništvu in imata večino obdelovanih površin v Furlanski nižini. Glavni sortni vina sta refošk in malvazija. Vodovod je tu od leta 1929. Nekaj je še vodnjakov, vodo katerih uporabljajo za zalivanje vrtov. Oba kala, Lokva na severnem robu vasi in severovzhodno od tod Na kaliču, so takoj po zadnji vojni zasuli. Stanovanjske hiše so enonadstropne, novejši tudi dvonadstropne. Le-te in počitniške hiše doseljencev so na zahodnem robu vasi, predvsem pa na severu, proti železnici. Devin je pomemben turistični kraj, zato premore številne počitniške hiše, dva hotela, tri gostišča s tujskimi sobami in sedem gostiln. Na trgu na severovzhodnem robu naselja je bil do

srede 30. let zelo obiskovan vsakoltni sejem. Propadel je po zadnji vojni, ko je tod stekla državna cesta Trst - Videm.

V Devinu je danes precej opazen pojav asimilacije. V zadnjih desetletjih se je sem preselilo mnogo ljudi, tako da se je od povojnih let do danes prebivalstvo podvojilo. Tržaški premožnejši sloj je pokupil ves obalni pas od devinskega pristanišča do Sekade, ki ga je prodal devinski princ. Poleg tega je princ prodal tudi Sesljski zaliv. Treba pa je omeniti, da so tudi slovenski ljudje prodali mnogo zemlje, tako, da je danes Slovencev le še petina vsega prebivalstva. Mnogo zemljišč so tudi razlastili za gradnjo avtoceste, motela, servisne postaje, bencinskih črpalk in parkirišča, ki so zrasli na devinski zemlji. Severno od vasi, pod Grmado, teče danes naftovod, ki povezuje Trst z Ingolstadtom na Bavarskem.

Središče župnije je Štivan. Sožupna cerkev Sv. Duha je iz leta 1591. V njeni neposredni bližini so leta 1601 začeli graditi servitski samostan.

Grof Raimondo della Torre Valsassina je v Devinu poklical redovnika Gregoria Alasia di Sommaripa da bi vodil graditev samostana in novo redovno naselbino. V samostanu je do njegove ukinutve pod Jožefom II. delovala šola za plemiške sinove in duhovnike.

Vsaj že od š. l. 1864/65 je v kraju delovala slovenska šola, ki je postala leta 1885 redna. Sedanja šola je bila leta 1983 poimenovana po pisatelju Josipu Jurčiču. Zaradi raznarodalnega pritiska nad slovenskimi domačini je leta 1899 narodnoobrambno goriško društvo Šolski dom odprlo otroški vrtec.

V začetku 20. stol. je bilo ustanovljeno Bralno in pevsko društvo Ladija (1900 - 1920), tik pred vojno pa še klerikalno društvo »Straža«. Leta 1911 je začela Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Devin in Mavhinje. Obstajala je še Knjižnica Slov. dijaške zveze (1908/7) in Kmečka posojilnica (1908-1936). Po prekinutvi delovanja med vojno je kmalu po njej fašizem zatrl vso kulturno - prosvet-

no dejavnost in ohranila se je le še slovenska pesem v cerkvi. Zdej deluje od leta 1964 podružnica tržaške Glasbene maticе, od leta 1966 pevski zbor »Fantje izpod Grmade«, od 1972 Dekliški pevski zbor, leta 1974 pa sta bila ustanovljena dva voda skavtov in skavtinj. Od 1971 do 1974 je v naselju deloval Kulturni krožek Devin - Štivan.

Razvoj Devina je bil dolgo časa vezan z devinskim gospodstvom. Takrat je bilo središče naselja na ulici od cerkve Sv. Duha proti staremu gradu, ki so mu pripadale tri pristave (mandrije): Kolišče pod Terom za Frščakom, ki je bila leta 1969 opuščena in je v območju Medje vasi, Pečina na severovzhodu ob železnici, ki je bila obljubena do prve vojne, in Pristava na severozahodni strani, o kateri obstajajo le dokumenti. Domačini so bili kmetje in ribiči.

Prvi devinski grad je nastal v 11. stol. kot fevd oglejskega patriarhata. Verjetno ima fevdalni rod, ki se imenuje po Devinu, svoj izvor v Furlaniji. (Se nadaljuje)

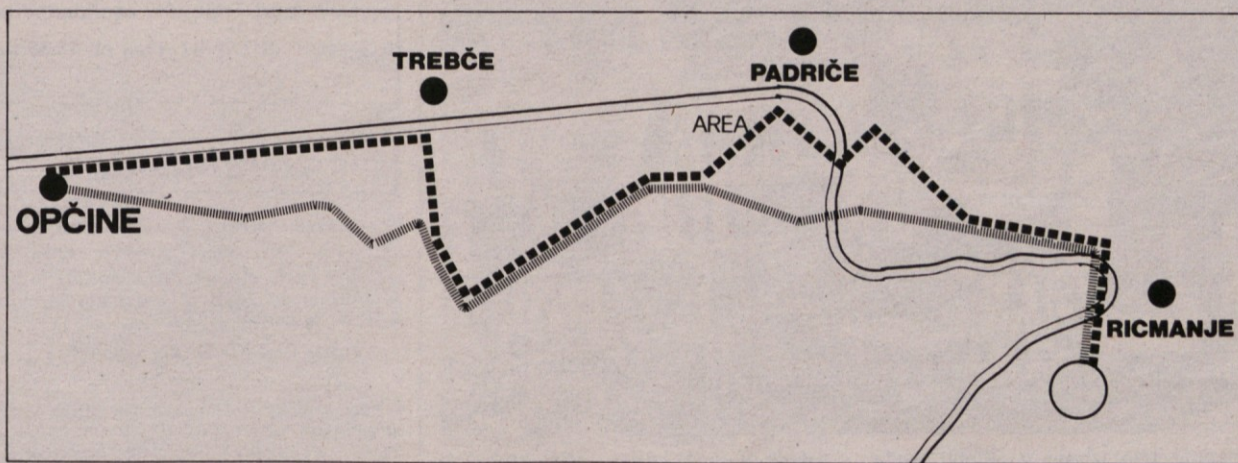
Zahteva Koordinacijskega odbora za vzhodni Kras

Gradnja novega metanovoda le pod pogojem da speljejo metan tudi v slovenske vasi

Vasi vzhodnega Krasa so v nenehnem gibanju. Predstavniki vseh krajevnih organizacij, ki so stvorili Koordinacijski odbor (ali zvezo, kot ga sedaj nazivajo) budno spremljajo vse, kar se na njihovem področju dogaja. Posebno pozorni so na vse tisto, kar zadeva načrt za gradnjo hitre ceste ter razvoj Centra za znanstvene in tehnološke raziskave. Kot pa v načelu ne nasprotujejo gradnji vseh tistih struktur in infrastruktur, ki v perspektivi zagotavljajo določen gospodarski in družbeni razvoj Trstu in vsej deželi, tako ne pristajajo več na to, da bi morale za obče koristi vedno plačevati slovenske kraške vasi. Če že plačujejo (in to je proces, ki gre nazaj v desetletja), potem imajo vso pravico, da zahtevajo tudi zase pravično odškodnino in da si zagotovijo določene koristi. To je osnovno načelo Koordinacijskega odbora vzhodnokraških vasi in ga zato dosledno zagovarja ob slehernem primeru seganja po kraški zemlji.

Načelo je prišlo do izraza tudi te dni, ko se je odbor soočil z novim načrtom. Tokrat je na vrsti medobčinsko podjetje ACEGA, ki namerava položiti v že tolikokrat razrito vzhodnokraško zemljo nove cevi. V tem primeru gre za metan. Cevi naj bi speljale iz Opčin do zbirnika pri Ricmanjih in s tem znatno ojačali plinske zmogljivosti za potrebe mesta. Istočasno pa naj bi zagotovili plinsko gorivo raziskovalnemu centru pri Padričah.

Načrt sicer ni nekaj novega. V pre-

Drobni črtež nakazuje traso, ki jo predvideva podjetje ACEGA, debelejši črtež pa ponazarja alternativni predlog Koordinacijskega odbora vzhodnokraških vasi

dalih leži že nekaj let, a je postal aktualen te dni, ko so se predstavniki podjetja »SNAM progetti« iz Milana, ki načrtuje metanovod, zglasili pri Koordinacijskem odboru in prosili za dovoljenje, da pričnejo z meritvami na zemljiščih, po katerih naj bi stekel metanovod.

Koordinacijski odbor je bil na vso zadevo že pripravljen. Že dolgo seznanjen z okvirnim načrtom SNAM, je medtem že izoblikoval jasno stališče in izdelal alternativni načrt. Prvi odgovor milanskim strokovnjakom je bil zato — ne, na naša zemljišča ne boste stopili, dokler ne bo-

ste proučili naših predlogov. Ti predlogi pa so zelo enostavni: Če že namerava ACEGA speljati metanovod po našem teritoriju, potem naj poskrbi, da bo metan prišel tudi v naše vasi. Nesprejemljivo je zato, da so traso za namestitev novih cevi zarisali daleč od vasi, visoko po pobočju hriba, medtem ko bi se lahko držali nižje in izkoristili v ta namen gradnjo hitre ceste. V podkrepitev tega mnenja ima odbor že zagotovilo družbe ANAS, da je mogoče namestiti cevi ob trasi hitre ceste.

Po ustni izmenjavi mnenj in predlogov z načrtovalci, je Koordinacijski

odbor poslal 20. septembra tudi pismo zahtevo glavnemu ravnatelju ACEGA inž. Gaetanu Romanu, da pismeno zagotovi napeljavo metana tudi v vzhodnokraške vasi — Bazovico, Padriče, Gropado, Trebče, Bane in Ferluge — in seveda upošteva alternativni načrt (ki ga vidimo na maketi), o katerem je odbor vsekar pripravil razpravljalni z izvedenci podjetja SNAM progetti. Samo ob ustreznih jamstvih bo Koordinacijski odbor pristal na to, da izvedenci pričnejo z meritvami na zemljiščih. Sedaj bo treba počakati na odgovor podjetja ACEGA.

LADJEDELCI IN KOVINARJI V OBRAMBO DELOVNEGA MESTA

Delavci tovarne Velikih motorjev in tržaške ladjedelnice Sv. Marka so včeraj dopoldne v sprejemu krenili po ulicah mestnega središča ter se skupno s svojimi brezposelnimi kolegi iz tržaške ladjedelnice Alto Adriatico zbrali pred sedežem deželnega odbora na Ul. Carducci. Triurno stavko (od 9. do 12. ure) sta oklical sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL in sindikat kovinarjev FLM z namenom, da preko svojega glasnika, deželnega odbora, opozorita vlado na finančno kritje, ki ga predvideva zakon o ladjedelstvu za l. 1985 in ki ga mora vlada odobriti še pred koncem meseca.

Predsednik deželnega odbora Comelli in odbornik za industrijo Rinaldi sta sprejela sindikalne predstavnike in prisluhnila njihovim zahtevam. Finančno kritje je namreč bistveni del zakona o ladjedelstvu, brez katerega ladjedelnice ne bodo kos naročilom.

Sindikalno predstavništvo je nadalje zahtevalo od deželne vlade, naj se le-ta odločneje zavzame pri vladni za rešitev krize v podjetjih z državno udeležbo. V zadnjih mesecih se je položaj v deželnih obratih zaostрил in stroga selekcija resno ogrožala njihov obstoj. Obenem si sindikati prizadevajo, da bi deželno predstavništvo sklicalo sestanke z vladnim predsednikom Craxijem: na tem srečanju bi se skupno s sindikalnimi predstavniki pogovorili o bodočnosti ladjedelnic v deželi. Vprašanje ladjedelnic naj bi naposled bila tudi osrednja tema deželne konference o podjetjih z državno udeležbo, ki jo predvideva zakon. Prihodnost teh obratov pa naj bi krojile tudi posebne delovne skupine, v katerih naj bi bili predstavniki sindikatov, družbe IRI in deželnega odbora. Teh skupin doslej še niso ustanovili in sin-

dikati vprašujejo, doklej bo še trajalo to zavlačevanje.

Na sliki: sindikalisti na sedežu deželnega odbora.

»Prix Italia« v kongresnem središču

Znani nagradi za žanr radijskih dokumentarcev

Včeraj so na »Prix Italia« padle že prve odločitve. Posebna žirija, ki je presojala radijske dokumentarce, je sklenila, da podeli nagrado produkciji zahodnonemškega radia »Daljna in temna zemlja« ter stvaritvi danskega radia »Uboj letala 007«.

Pri zahodnonemški oddaji gre pripomniti, da »pripoveduje« o stanju v psihiatričnih središčih te države, oziroma o tem, kakšno nego nudijo tovrstne bolnišnice svojim pacientom. Skratka, to je prikaz določenega stanja, ki je bilo do začetka šestdesetih let katastrofalno in se je potem vseskozi postopoma izboljševalo.

Danski dokumentarec pa pripoveduje o sestrelitvi južnokrojskega letala v sovjetskem zračnem prostoru. Dogodka ni potrebno posebej opisovati, saj je pretresel ves svet, program pa skuša rekonstruirati zadnji let aviona in posreduje tudi avtenti-

ne magnetofonske zapise o zadnjih pogovorih pilotov z zemljo.

Vsekakor pa je v zapisu o včerajšnjem dnevu na tem mednarodnem tekmovanju, ki ga vsako leto prireja RAI, potrebno omeniti tudi prvo tiskovno konferenco oziroma okroglo mizo, na kateri je bila obravnavana problematika televizijskega in radijskega dokumentarca. Referenta sta bila Irec Joe Mulholland in Grk Fotis Lambrinos, predsedoval pa je znani italijanski režiser Ugo Gregoretti. Razpravljavci so ugotovili, da je kakovost svetovne produkcije dokumentarcev zelo nizka in temu ni videti izhoda. Neposredna dokumentarna pričevanja o najrazličnejših aspektih realnega življenja izpodrivajo frivolne oddaje, ki imajo samo namen zabavati in ne nudijo nikakršnih globljih sporočil. S propadom dokumentarnih oddaj pa seveda peša tudi človekovo kulturno, socialno itd. védenje.

V Trstu v primerjavi z lanskim septembrom

Življenjski stroški narasli za 10,5 od sto

Statistični urad tržaške občine je objavil podatke o nihanju cen v Trstu, Bologni, Milanu, Turinu in Genovi za družine delavcev in uradnikov, ki se nanašajo na mesec september.

V primerjavi z mesecem avgustom so cene v Trstu v septembru poprečno narasle za 0,9 odst., v primerjavi z lanskim septembrom pa za 10,5 odst. Cene za prehrabene artikle so se v primerjavi z avgustom v tem mesecu povišale za 0,5 odst., v primerjavi z lanskim septembrom pa za 9,8 odst. Še najbolj so se v primerjavi s prejšnjim mesecem povišale cene za oblačila in sicer za 1,6 odst., v primerjavi s septembrom lani pa za 11,2

odst. Cene za razne artikle so se v tem mesecu povišale za 1,1 odst. (9,7 odst. v primerjavi z lanskim septembrom), medtem ko so cene za energijo in stanovanja v primerjavi z avgustom ostale nespremenjene, v primerjavi z lanskim septembrom pa so se povišale za 1,9 oziroma za 33,5 odst.

Naj še dodamo, da so se življenjski stroški v primerjavi z avgustom v tem mesecu v Bologni povišali za 0,8 odst. (v primerjavi z lanskim septembrom za 8,9 odst.), v Milanu za 0,6 odst. (10,8 odst.), v Turinu za 1,1 odst. (10,2 odst.) in v Genovi za 0,7 odst. (10,1 odst.).

Prispevki za aplikativne raziskave

Člen 4 državnega zakona 46 o tako imenovanih inovacijah in aplikativnih raziskavah je sedaj tudi operativno veljaven. To pomeni, da se mala in srednja industrijska podjetja lahko že potegujejo za finančne prispevke, ki so namenjeni pospeševanju aplikativnega raziskovanja.

Vsak takšen prispevek doseže največ 50 od sto stroška za raziskavo, oziroma največ 200 milijonov lir letno za posameznega prositelja (podjetje). Prispevke dodeljuje zavod IMI (Istituto Mobiliare Italiano), kateremu gre torej tudi nasloviti ustrezno prošnjo. Tej je treba priložiti fakture o izdatkih, in to najpogosteje v roku dveh mesecev po njihovem izstavljenju, a vsaka fakture mora vsebovati natančne podatke o vrsti, kakovostni ravni in vsebini raziskovalnega postopka.

Edini pogoj, ki ga je nujno treba spoštovati, da imaš pravico do prispevka, je ta, da mora laboratorij, ki mu poveriš raziskavo, biti registriran v zadevnem seznamu ministrstva za znanstvene raziskave. V Furlaniji - Julijski krajini imamo pet takih laboratorijev: GMT - Ricerche prove meccaniche elettroniche e analisi chimiche (Boljunec pri Trstu); Centro ricerche macchine tessili »Cerimates« (Pordenon); Chimica del Friuli (Torviscosa); C.R.D. Danieli (Buttrio) in Zeltron (Campofornido).

Tatinski podvig v deželnem uradu

Iz deželnega urada za strojepisje v Ul. sv. Frančiška 41 je tatinska roka včeraj dopolnila odnesla poldrugi milijon lir v gotovini. Uradnica Donatella Hrovatin, 26 let, stanujoča v Ul. Gradisca, bi s tem denarjem morala plačati nekatere fakture in bankovce je spravila na varno v omaro, ki jo je zaklenila. Potem je za nekaj minut odšla v sosedno pisarno in ko se je vrnila, je ugotovila, da je omara nekdo s silo odprl in denar seveda pobral. Hrovatinova je brž poklicala leteči oddelke kvesture (ura je bila enajst) in agentom povedala, kaj in kako se je zgodilo. Stekla je preiskava.

pismo uredništvu

Še o cestnih znakih

Veliko razburjenja in ogorčenja je v zadnjem času vzbudil sklep tržaške občine, da namesti na svojem ozemlju cestne znake samo v italijanščini. Za vas Gropado to ni problem (ni pa s tem rečeno, da se s sklepom občine strinjamo), ker se vas v obeh tu rabljenih jezikih piše enako.

Tu bi radi opozorili na majhno pomanjkljivost s strani pokrajine. V vasi sami sta bili le dve cestni tabli z oznako Bazovizza - Bazovica in pa Padriciano - Padriče, ki sta ju neznan zlikovci pred leti popolnoma uničili, saj ni ostalo od njiju prav ničesar. Že neštetokrat smo posredovali pri odgovornih funkcionarjih, pri katerih smo celo s prizadevanjem napisali imeni vasi v obeh jezikih. Zagotovili so nam, da bo stvar v najkrajšem roku rešena in to že pred dobrim letom dni.

Ali jih morda združuje pri tem sklep tržaške občine? Do kdaj bomo domačini za smerokaze občasnim gostom? Hvala za pozornost.

(Sledi podpis)

V teku vpisovanje v štiri tečaje KZ

Kmečka zveza obvešča, da je v teku vpisovanje v tečaje, ki jih letos prireja v sodelovanju s Slovenskim zavodom za poklicno izobraževanje. V letošnji sezoni bodo na sporedu tečaji iz vinogradništva, vrtnarstva, davčnega ažurniranja in čebelarstva; predvidoma se bodo začeli čez dober mesec dni, zaradi česar je potrebno, da se zainteresirani čim prej vpišejo. To lahko storijo vsak dan, v delovnem urniku, v tajništvu KZ v Ul. Cicerone, kjer so jim na razpolago tudi vse ostale podrobnosti. Posebno vabilo, da bi se čim prej vpsali, pa je namenjeno vsem tistim, ki želijo obiskovati tečaj o vinogradništvu.

Delavska skupščina v železarni Terni

Tovarniški svet škedenjske železarne Terni je sklical za danes ob 8.30 v menzi skupščino vseh delavcev, tudi tistih, ki so v dopolnilni blagajni. Govor bo o položaju v obratu

● Generalni direktor Tržaške hranilnice dr. Giordano Delise bo konec tega meseca zaradi upokojitve zapustil delovno mesto. Visokega funkcionarja je na pozdravni srečanju sprejel tržaški župan Richetti, ki se mu je zahvalil za njegovo delo.

†

Zapustila nas je naša draga mama, nona in pranona

Zofija Berdon vd. Pregarc

(Zofka)

Pogreb bo jutri, v četrtek, 27. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v boljunsko cerkev.

Žalujoči: hčeri Marija in Alma, zeta, vnuki, pravnuki in drugo sorodstvo

Trst, Boljunec, 26. septembra 1984

Učno in neučno osebje, učenci in združenje staršev o. š. Primož Trubar iz Bazovice izrekajo učiteljici Andreini Grgič globoko sožalje ob izgubi babice Zofke.

26. 9. 1969 26. 9. 1984

15 let je minilo, odkar nas je zapustil naš dragi

Josip Faganel

Z žalostnim srcem se ga spominjajo sestra Olga, brat Mario, nečaki Saško, Marjan, Nadja, Loredana in Dario z družinami ter svak Rafko

Trst, 26. septembra 1984

SK Devin izreka Francu Spangheru in družini iskreno sožalje ob izgubi očeta Livija.

Ob izgubi tov. Božidara Šušmelja izreka sekcija KPI »Zorko Kralj« Trebče - Padriče - Gropada iskreno sožalje hčeri, sinu in vsem svojim.

V Tržaški knjigarni že pet let klubski kotichek

V Svetu knjige naslovi za vse okuse

Ob odprtju letošnjega seminarja za slovenske šolnike na Tržaškem je pesnik Ciril Zlobec na predavanju o slovenski knjižni doma in v svetu omenil med družbami, ki skrbijo v Sloveniji za širjenje knjige, tudi Svet knjige. Družba šteje kar 160 tisoč članov in podaja knjige z naklado tudi do 60 tisoč izvodov. Marca letos je knjižni klub Svet knjige praznoval desetletno delovanje, že pet let pa ima svoj opremljen kotichek tudi v Trstu, v Tržaški knjigarni.

Svet knjige šteje na Tržaškem in Goriškem približno 500 članov, od začetka delovanja pa se jih je zvrstilo v klub več kot tisoč. Namen kluba je, kot rečeno, širjenje knjige med ljudmi, in to po neprimerno ugodnejših cenah kot v prosti prodaji.

Član kluba prejme vsako četrtletje brezplačno na dom katalog s približno 250 naslovi knjig, od katerih je vedno kakih 30 novih naslovov. Njegova edina dolžnost je, da kupi vsake tri mesece vsaj po eno knjigo, sicer dobi obvezno na dom »knjigo četrtletja«. (»Knjiga četrtletja doseže vsakič več kot 30 tisoč prodanih izvodov«, je pred dnevi omenil Zlobec).

V primerjavi s prosto prodajo so cene knjig v Svetu knjige za 20 do 35 odstotkov nižje. Tako stane na primer v Svetu knjige »Noč do jutra« Branka Hofmana 12 tisoč lir, medtem ko je treba v prosti prodaji odšteti zanj 18 tisočakov.

V katalogu so zbrani naslovi za vse okuse: od slovenskih klasikov do sodobnih slovenskih ustvarjalcev, od prevodov iz ameriške, angleške, francoske in iz drugih literatur do raznoraznih priročnikov (kuharske knjige, vrtnarske knjige). Močno prisotna sta tudi otroška in mladinska literatura.

Zadnje leto izhaja v sklopu Sveta knjige Velika ilustrirana enciklopedija v štirinajstih knjigah. Doslej so izšle prve štiri knjige (vsako trome seče po ena), ki so pozele tudi pri zamejskih članih kluba velik uspeh. Enciklopedija je postala pravi »best seller«. Poleg tega gre omeniti tudi uspeh velikih izdaj, kot na primer knjig »Slovenija« in »Zakladi Slovenije«.

Člani Sveta knjige imajo še druge ugodnosti, na primer s pridobivanjem novih članov; za vsakega novega člana prejmejo darilni bon, ki ga lahko »vnovčijo« v knjige.

Tržaški člani Sveta knjige dokaj redno kupujejo knjige v klubu. Večinoma so to stalni odjemalci v Tržaški knjigarni, ki so se prav zaradi ugodnosti pri nakupu odločili za včla-

njenje v Svet knjige. Med njimi je, žal, le manjše število mladih, študentov in dijakov.

Knjižni klub vsako četrtletje poskrbi članom s knjižno poslastico. Knjiga tega četrtletja je na primer roman »Drugo ime za ljubezen« avstralske pisateljice Colleen McCullough (znan po romanu »Pesem ptic trnovk«). Za prihodnje četrtletje je najavljena Valvazorjeva »Slava vojvodine kranjske«, ki je že dolgo ni bilo na slovenskem knjižnem trgu, v katalog pa je vključen tudi Torkarjev roman »Umiranje na obroke«.

Svet knjige predstavlja, skratka, lepo priložnost za nakup dobrih knjig, in to po zelo ugodnih cenah.

Na sliki: kotichek Sveta knjige v Tržaški knjigarni.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

KNJIŽNE IZDAJE

Založba, Milan Bufon, Marij Čuk in Ace Mermolja

vabijo na predstavitev svojih novih leposlovnih del. O knjigah bosta spregovorila Ivanka Hergold in Peter Kolšek.

Literarni krst bo v domači kleti pri Ladiju Kocjanu - Na Brcah - Dolina pri Trstu 147 (parkirišče pred društveno gostilno),

JUTRI, 27. t.m., ob 18.30.

Nasvidenje!

včeraj-danes

Danes, SREDA, 26. septembra
JUSTA

Sonce vzide ob 6.57 in zatone ob 18.55
— Dolžina dneva 11.58 — Luna vzide ob 8.21 in zatone ob 19.52.

Jutri, ČETRTEK, 27. septembra
DAMIJAN

Vreme včeraj: temperatura zraka 11,8 stopinje, zračni tlak 1001,1 mb raste, veter 20 km na uro, severozahodnik, vlaga 90-odstotna, nebo oblačno, morje razburkano, temperatura morja 20,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessia Iadicola, Ernesto Coscia, Silvio Quarantotto, Federica Groppazzi, Lucia Koren, Sharon Mastromauro.

UMRLI SO: 76-letna Sofia Berdon vd. Pregarz, 69-letna Giuseppina Ostrovska vd. Fonda, 64-letni Pietro Sirotti, 79-letna Giovanna Tagliapietra vd. Cirillo, 77-letna Bruna Semizza por. Kobau, 74-letna Anita Castagneto vd. Prosen, 65-letni Božidar Šušmelj, 78-letna Regina Fantin por. Boschini, 45-letna Giorgia Pecile por. Rossini, 81-letna Maria Chirin vd. Bazdarich, 73-letni Alfio Montanaro, 58-letni Vitale Zuppin, 81-letna Maria Colussi vd. Marini, 85-letna Giuseppina Milic, 74-letna Giovanna Macovaz vd. Zucca.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Gimnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. S. Cilino 36, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596. Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

V Repnu praznujeta danes srebrno poroko JULKA in MIRKO CALZI. Se na mnoga zdrava in vesela leta jima kliče ženski pevski zbor Repentabor.

Danes praznujeta 25 let poroke ELVIRA in BERNARDO ŠKERLAJ. Še dosti takšnih dni jima vošči brat Marjo z družino.

Potovalni urad »AURORA«

vabi na nas'ednje izlete in potovanja:

od 5. do 12. okt. — v MADRID in ANDALUZIJO. Cena izleta 625.000 lir.
7. in 9. okt. — na BRIONE. Cena 58.000 lir.
13. in 14. okt. — v CELJE in ROGAŠKO SLATINO. Cena izleta 65.000 lir.
27. in 28. okt. — na otok RAB. Cena izleta 67.000 lir.
Od 1. do 4. nov. — na MALI LOŠINJ. Cena izleta 98.000 lir;
od 1. do 4. nov. — v BUDIMPEŠTO. Cena izleta 282.000 lir;
od 1. do 8. nov. — na CIPER, v JERUZALEM in BETLEHEM. Cena izleta 698.000 lir.

Na razpo'ago so tudi prvi programi za božič in novo leto na BLEDU, v CELJU in ZAGREBU.

Informacije in vpisovanje pri potovalnem uradu »Aurora« — Trst — Ul. Cicerone 4, telefon 60261.

informacije SIP uporabnikom

Plačilo telefonskega računa

Opozarjamo abonente, da je že pred časom zapadel rok za poravnavo telefonskega računa za V. dvomesečje 1984 in da so objave v časopisih trenutno edini način terjatve.

Opozarjamo vse, ki računa še niso poravnali, naj to store čimprej po možnosti pri naših lokalnih sedežih. Na ta način se bodo izognili takojšnji prekinitvi, ki jo predvideva pravilnik.

Società Italiana per l'Esercizio Telefonico p.a.

kino

Ariston 17.00, 18.40, 20.20 in 22.00 »Nol tre«. Režija P. Avati.

Eden 16.30 — 22.00 »Nudo e crudele«. Film za vsakogar.

Fenice 16.30 — 22.15 »Beat street«. Barvni film za vsakogar.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Gerard Damiano - Wild dreams«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30—22.10 »Scuola di polizia«.
Dvorana št. 3 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Stati di allucinazione«.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »Conan il distruttore«.

Mignon 16.00 — 22.15 »Emanuelle - IV.«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 17.00 — 22.00 »Love, love«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol Danes zaprto.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »Belle, sexi e goditrici«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 17.00 — 22.00 »Macbeth«. Roman Polanski. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Radio 15.30 — 21.30 »Eccitanti e perversi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 15.00 — 22.00 »Octopussy - Operazione piovra«. R. Moore.

koncerti

VERDI

V petek, 28., ob 20.30 in v nedeljo, 30. t.m., ob 18. uri bo otvoritev simfonične sezone 1984-85. Orkester gledališča Verdi bo vodil dirigent Pinchas Steinberg, na sporedu pa bodo skladbe Stravinskega, Glazunova, Čajkovskega. Kot solist bo nastopil violonist Fernando Selvaggio.

Pri blagajni gledališča (tel. 631-948) so na razpolago vstopnice za oba koncerta.

Združenje za hemopatične in neoplastične bolnike (AGMEN) vabi v petek, 28. t.m., ob 20.30 na dobrodelni koncert, ki bo v gledališču Rossetti. Sodelujejo Carlo Cossutta, Gloria Scalchi, Giuseppe Botta, Francesco Ellero D'Artegna, Stella Doz in otroški zbor Piccoli cantori della Città di Trieste. Izkupiček koncerta je namenjen zdravljenju otrok, ki bolehalo za krvnim rakom.

Jutri, 27. t.m., ob 20.30 bo v okviru cikla »Glasbeni september« v evangeličanski luteranski cerkvi nastopil SLOVENSKI OKTET.

Ul. sv. Frančiška 20

vas vabi jutri, 27. septembra, ob 17.30 na otvoritev razstave

ARS COPIANDI

Razstava eksponatov »copy art« je organizirana v sodelovanju z »grupo 78«.

razstave

V galeriji Cartesius, Ul. Marconi 16, je odprta do 4. oktobra razstava slikarja Costanza Schiavija.

V Mali galeriji v Sežani razstavlja slikar Peter Rehar. Razstava bo odprta do 8. oktobra.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom v petek, 28. t.m., ob 20.30 odprte 1. samostojne razstave tapiserij MAGDE TAVCAR. Umetnico bo predstavil prof. Milko Renar. Pesnika Ace Mermolja in Marij Čuk bosta prebrala nekaj pesmi iz svoje nove pesniške zbirke »IGRA V MATU«. Vabljeni!

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev iz Trsta organizira srečanje s sorodnim društvom iz Gorice. Srečanje bo v soboto, 6. oktobra. Goste bomo sprejeli v Dolini; kosilo bo v gostilni na Jezeru. Vabimo člane, da se prijavijo. Vpisovanje bo v petek, 28. t.m., od 10. do 11. ure na sedežu v Ul. Cicerone 8.

izleti

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan obvešča, da odpade enodnevni izlet na Gorenjsko 30. septembra zaradi slabega vremena. Prosimo prijavljene, da se zgledajo v Ul. Valdirivo 30, II. nadstr., ali po telefonu na št. 732-858.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Otroški zbor F. Venturini vabi svoje mlade člane in druge otroke, ki jih petje veseli, da pridejo v soboto, 29. t.m., ob 14.30 v Kulturni center A. Ukmar - Miro. Vabljeni so tudi starši.

Ženski pevski zbor Prosek - Kontovel pričinja z rednimi vajami danes, 26. t.m., ob 20.30. Želja je ojačiti ženske pevske vrste in zato vabimo k sodelovanju nove sile!

KD I. Cankar sporoča, da bo seja odbora v petek, 28. t.m., ob 19.30 v društvenih prostorih.

Pevski zbor Lipa iz Bazovice vabi stare in nove pevce na sestanek, ki bo v ponedeljek, 1. oktobra, ob 20.30 v Bazoviškem domu.

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ obvešča, da bo v soboto, 29. t.m., ob 17. uri na sedežu Glasbene matice v Ul. R. Manna 29 sestanek vseh prijavljenih na tečaj glasbene vzgoje. Srečanje bo v Gallusovi dvorani.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

razpisuje

ABONMA ZA SEZONO 1984-85

REPERTOAR:

Anton Tomaž Linhart:
TA VESELI DAN
ALI MATIČEK SE ŽENI
režija Jože Babič

Ivanka Hergold:
PARACELS
(ASKLEPIJU SMO DOLŽNI PETELINA)
režija Boris Kobal

Ettore Petrolini:
CHICCHIGNOLA
režija Mario Uršič

Tennessee Williams:
MAČKA NA VROČI PLOČEVINASTI STREHI
režija Dušan Mlakar

Drago Jančar:
DISIDENT ARNOŽ IN NJEGOVI
gostovanje Drame SNG Maribor

Ivan Pregelj - Matjaž Kmecl:
PLEBANUS JOANNES
gostovanje PDG Nova Gorica

Vpisovanje abonentov do 10. oktobra od 10. do 12. in od 18. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4. Dosedanji abonent lahko obnovijo abonma tudi telefonsko do 5. oktobra, od 5. oktobra od 9. do 14. ure. Telefon 734-265.

gledališča

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana
Jutri, 27. septembra, ob 19.30: Simf. orkester Slovenske filharmonije. Modri abonma 2. - dodatni.

Okrogla dvorana
V petek, 28. t.m., ob 22. uri in v nedeljo, 30. t.m., ob 20.30: M. Jesih »Grenki sadeži pravice«.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Jutri, 27. septembra, ob 20. uri v gledališki dvorani v Solkanu Eugene O'Neill: Dolgega dneva potovanje v noč. Ponovitvi v petek in soboto ob isti uri.

ŠOLA ZA KROJENJE IN ŠIVANJE

E. DESCO

Ul. Destriero 11 - Tel. 040/744458
(100 m od Trga Foraggi)

DNEVNI IN VEČERNI TEČAJI

ZACELO SE JE VPISOVANJE

avtomobil in človek

Pet različic velike Alfine limuzine

V Milanu od novega modela pričakujejo veliko zadoščenja

Da je bila alfetta že zastarel avto, menda ni nobenega dvoma in tega so se pri Alfi dobro zavedali. Milanska hiša je zgubljala neposredno tekmo s svojimi najnevarnejšimi tekmeči, predvsem z nemškima BMW in Mercedes ter s švedskim Volvom. Iz leta v leto je alfetta zastajala, saj ni mogla konkurirati niti kar zadeva linijo, niti kar zadeva zmogljivosti. Ko se je na tržišču pojavil tudi novi audi, je bila mera polna: alfetta si je zaslužila penzijo in namesto nje se so pri Alfi odločili za nov model, za alfo 90, ki bo alfetto povsem zamenjala.

Alfa 90 je pravzaprav kar zadeva zunanjo obliko na moč podobna svoji predhodnici, čeprav je kar se da sodoben avto, ki so ga dolgo časa preizkušali v vetrovniku in ki ima zelo dober količnik zračnega upora. Kljub vsemu pa je stilist Bertone le opravil dobro svoje delo, saj je alfa 90 mnogo bolj »okrogla«, bolj zaobljena od alfette. Pokrov motorja je močno nagljen, kar daje alfi 90 prav poseben športni videz pa čeprav ima alfa vse prej kot agresiven izgled. Še več, lahko bi rekli, da ustreza alfa 90 kakor dobro predstavi, ki jo poprečen avtomobilist ima o družinski limuzini. Sicer pa se alfa 90 odlikuje s tistimi odlikami, ki so bile za alfe vedno značilne: visoke zmogljivosti, odlična lega na cesti, kompaktnost. Prav to slednje bi kazalo podčrtati: alfa 90 je res kompakten avto, saj je dolga »komaj« 439 cm, se pravi kot katerikoli limuzina srednjega razreda, medtem ko sodi po zmogljivosti in udobju v višji razred.

Alfa 90 ima nekaj skoraj bi rekli revolucionarnih novosti, ki izhajajo iz izkustev, ki si jih je milanska tovarna pridobila na dirkah. Naj omenimo le prednji spojler, ki se z naraščanjem hitrosti zniža in tako zagotavlja boljše lego na cesti in večjo aerodinamičnost.

Alfa 90 bo na voljo v petih različicah, štiri z bencinskim motorjem, ena pa z dizelskim. Tu sta torej 1800- in 2000-kubična motorja z uplinjači, dvolitrski motor z elektronskim vbrzgalenjem goriva ter sestavljeni 2500-kubični motor na U. To seveda kar zadeva bencinske motorje, kar pa za-

deva dizel poganja alfo 90 že znani 2400-kubični štirivaljni s turbinskim polnilnikom, ki je že poganjal zadnji tip alfette. Tokrat so mu dodali se »intercooler«, ki hladi zrak, potem ko ga je turbina stisnila in tako povečuje zmogljivosti motorja. Je pa prav alfa 90 2.4 turbodiesel najbrž najbolj zanimiv model od vseh petih. Gre za dizel, ki ima zmogljivosti, ki mu jih marsikateri avto z dvolitrskim motorjem lahko zavida. Pri tem naj omenimo samo, da dosega alfa turbodiesel največjo hitrost krepko nad 175 km na uro.

Poglejmo za trenutek značilnosti posameznih motorjev. Tako 1800- kot 2000-kubični motor imata po dva dvojna uplinjača, »zmogljivosti pa so si kar se da blizu: 120 km in 128 km ter najvišji hitrosti nad 185 km/h za alfo 1.8 ter nad 190 km/h za alfo 2.0. Pri tem se bo marsikdo vprašal, čemu take dve različici, ki sta si tako podobni. Uradna verzija, ki jo dajejo pri Alfi je, da je šibkejši motor namenjen karabinerjem, katerih izvidnice so že leta alfette 1.8 in da so vse njihove delavnice usposobljene za posege na tem motorju.

Potem je še tudi alfa 90 2.0 iniezione, ki so odlikuje po večji prožnosti in večji varnosti, kar zadeva motor ter po boljši dodelanosti kar zadeva notranjost.

Poglavje zase je najmočnejši model alfa 90 2.5 zlata detelja. Gre za avto, ki ima prav vse, kar si voznik, pa naj bo še tako zahteven, lahko poželi. Zanimiva je pri tem modelu armaturna plošča, na kateri ni več bolj ali manj okroglih uric, temveč je povsem elektronska. Vse funkcije se namreč kažejo s prižiganjem svetlečih segmentov. Merilnik hitrosti in vrtljajev sta v bistvu dve diagonalni črti, na katerih se prižigajo zelene črtice, ki nazorno nakazujejo naraščanje hitrosti in števila obratov motorja.

O alfi 90 bomo seveda še pisali, saj nam skopo odmerjen prostor za sedaj ne dovoljuje, da bi izčrpno pisali o najnovejšem Alfinem izdelku. Za sedaj je jasno samo to, da gre za izredno zanimiv avto, ki ga odlikuje zelo dobra lega na cesti, odlične zmogljivosti in da Alfa Romeo od svojega novega modela pričakuje mnogo zadoščenj.

milijard lir. Proizvajali ga bodo v visoko avtomatiziranem novem obratu v Termoliju, kjer bodo vsako minuto izdelali tri motorje, se pravi približno 2500 na dan.

Projekt so začeli razvijati skupaj s francoskim velikanom PSA (Citroën, Peugeot, Talbot), ki pa se je kasneje umaknil, potem ko je vložil že nekaj milijard lir v ta načrt. Leta 1981 je bil nared prvi prototip. Rezultati so bili skoraj navdušujoči: motor so montirali v pando, ki je porabila približno 15 odstotkov goriva manj kot model z navadnim 903-kubičnim motorjem. Sedaj je seveda najbolj aktualno vprašanje, v katere modele ga bodo vgradili. Pri Fiatu trdijo, da bo ta čast doletela bodočega Lanciinega malčka, ki bo tako postal kar se da revolucionarni avto.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal
10.00 - 11.45 Televideo
12.00 Pronto... Raffaella? - opoldanski varietejski spored
13.25 Vremenske razmere
13.30 Dnevnik 1
14.00 Pronto... Raffaella? - zadnji poziv
14.05 Il mondo di Quark - La sorgente misteriosa
15.00 Le allegre avventure di Scooby Doo e i suoi amici - risanke
15.20 Un campione, mille campioni
15.30 Šola in vzgoja - umetnost in ponarejeno
16.00 Risanke
16.25 L'amico Gipsy - risanke
16.50 Danes v parlamentu
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05 Il fedele Patrash - risanka
17.30 Tutti in pista nel sesto continente
17.55 Brendon Chase - 3. nadaljevanje
18.35 Zim Zum Zam - spektakel med glasbo in čarovnijo
19.40 Almanah in vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Professione: pericolo - TV film
21.20 Caccia al tesoro
22.25 Dnevnik
22.35 Srečanje s kinematografijo
22.40 Športna sreda

Drugi kanal
10.00 - 11.45 Televideo
12.00 Il regno degli animali - risanke
12.10 Codice rosso fuoco - TV film
13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri
13.30 Capitol - TV serija
14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35 - 16.00 Tandem - aktualnosti, igre, zanimivosti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana
8.45 - 10.35 TV v šoli
18.05 Poročila
18.10 Ciciban, dober dan
18.25 Severnoprimorski obzornik
18.40 Čez atlantski ocean - potopisna reportaža
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik I
20.00 Film tedna: Uročen, ameriški film
21.55 Dnevnik II
22.05 Omizje

Zagreb
17.40 Poročila
17.45 Moja sestra Camille - otroška drama
18.15 TV koledar
18.45 Ansambel »Balkan expression«
19.30 Dnevnik
20.00 Kino oko - Tema - O starših in otrocih - ameriški film
22.30 Dnevnik
22.50 Šahovski komentar

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5
8.30 In casa Lawrence - TV film
9.30 Una vita da vivere - nadalj.
10.30 Cerasella - filmska komedija
12.00 I Jefferson - TV film
12.25 Help - glasbena igra
13.00 Il pranzo è servito - kviz
13.25 Sentieri - nadaljevanje
14.25 General Hospital - TV film
15.25 Una vita da vivere - nadalj.
17.00 Hazzard - TV film
18.00 Tarzan - TV film
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Baretta - TV film
20.25 Il piccione di piazza San Marco - film
22.25 Dallas - TV film
23.25 Poročila
00.25 Il suo angelo custode - filmska komedija

RETEQUATTRO
8.30 Mary Tyler Moore - TV film
9.00 Si spogli dottore! - filmska komedija
11.00 Samba d'amore - TV novela
11.45 Fantasilandia - TV film
12.45 Alice - TV film
13.15 Mary Tyler Moore - TV film
13.45 Tre cuori in affitto - TV film
14.15 Fiore selvaggio - TV novela
14.50 Passi nella notte - film
16.50 Scooby Doo - risanke
17.50 Fantasilandia - TV film
18.45 Samba d'amore - TV novela
19.30 Chips - TV film
20.30 La valle dell'Eden - 1. del nadaljevanje
22.30 Mai dire sì - TV film
23.30 Sport
24.00 Prigioniero della paura - film - drama

ITALIA 1
8.30 La grande vallata - TV film
9.30 Operazione San Pietro - film
11.30 Maude
12.00 Giorno per giorno - TV film
12.30 Lucy Show - TV film

16.00 Stanza n. 13 - TV film
16.25 Šola in vzgoja - Pinocchio perché?
16.55 Due e simpatia - nadaljevanje dneva
17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
17.35 Vesti iz parlamenta
17.40 La pietra di Marco Polo - TV film
18.15 Odprti prostor
18.30 Športna poročila
18.40 I professionals - TV film
19.45 Dnevnik 2
20.40 Milan - nogomet: Italija - Švedska
22.15 Sindikalna tribuna
22.45 Dnevnik 2 - večerne vesti
22.55 Chaplin sconosciuto
23.50 Dnevnik 2 - zadnje vesti

Tretji kanal
11.45 - 13.00 Televideo
13.30 Perugia: Tennis - italijansko prvenstvo
16.30 Šola in vzgoja - Tečaj informatike
17.00 Piccola storia della musica - rojstvo polifonije
17.15 Dadaumpa - antologija in varieté
18.25 Speciale Orecchicchio - Paul Young - Glasbena oddaja
19.00 Dnevnik 3
19.35 Fatti di famiglia
20.05 Šola in vzgoja - Otroštvo v mestu
20.30 Delta serie - življenje v Avstraliji
21.00 Yves St. Laurent: Un re della moda a Villa Medici - Program o modi
22.00 1975: Occhi bianchi sul pianeta Terra - film
23.35 Dnevnik 3

Koper
14.00 in 16.30 Odprta meja
Danes bodo v oddaji Odprta meja med drugimi tudi naslednji prispevki:
TRST — Odprtje razstave o morju
TRST — Novi vlačilec družbe Tripco-vich
TRST — Napoved predstavitve zbirke Bufona, Čuka in Mermolje
TRST — Razstava Costanza Schiavija
TRST — Delo kiparja Renza Posenel-lija
17.00 Poročila
17.05 TV šola - O občutljivosti
17.30 Zločin z napako - film
19.30 TVD Stičiče
19.50 Kulturna panorama
20.20 Nekaj posebnega - TV film
21.10 Poslovneža - s Stanliom in Oliom
21.25 TVD vse danes
21.35 YU Made music - glasbena oddaja
22.05 Zeit im Bild - Čas v sliki

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Mozaik; 8.20 Trim za vsakogar; 8.45 Domače živali; 9.15 Iz našega vsakdana; 9.45 Pesniki; 10.10 Koncert RAI iz Rima; Dmitrij Šostakovič: Koncert št. 2 za violončelo in orkester, op. 126, Peter Iljič Čajkovski: Simfonia št. 6 v h molu, op. 74, »Patetična«, violončelist Boris Pergamenčikov, simfonični orkester RAI iz Rima, vodi Vladimir Delman; 11.35 - 13.00 Opoldanski zbornik: Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih: »Duh Velikih jezer«; 13.20 Zborovska glasba s koncertnega odra, nato: Glasbena priloga; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: »Dolina '84«; 16.00 Folklor narodov Jugoslavije, Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Odprti prostor: Klasični album; 18.00 »Trst by night«, nato: Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)
6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvaritev - glasba za dobro jutro, Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP, Objave, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvaritev - Danes na valu Radia Koper, med glasbo: Objave, EP; 14.00 V znamenju rocka, Objave, EP; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna Radia Koper; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.15 EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik, Objave, EP; 17.00 Pogovor o...; 17.33 Groznjan - mesto mladih '84.

RADIO KOPER

(Italijanski program)
7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.35 Vreme na Jadranu; 7.00 Dober dan; 9.32 Luciano-vi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroci pojejo; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Na tvoji strani; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Glasbeno popoldne; 14.33 Poročila v nemškem jeziku; 16.15 Edig Galletti; 16.32 Time music; 18.00 Glasbena oddaja; 19.00 Jazz.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 11.00 La partita infernale - radijska priredba; 11.30 Piccola Italia - varieté; 13.15 Master - glasbena oddaja; 15.00 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Aktualnosti; 17.55 Zeleni val; 18.00 Objektiv Evropa; 18.27 Večerna glasba; 19.20 Na naših trgih; 20.00 Aida - opera; 20.45 Pool sportivo; 22.35 Glasbeni interval.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.10 Šola in vzgoja; 8.15 Radio 2 predstavlja; 8.45 Soap - opera all'italiana - Ritratto di giovane donna; 9.10 Vacanza premio; 10.30 Mia che vuoi? La luna?; 12.10 Deželni program; 15.00 Le seduzioni di Narciso - radijska priredba; 15.42 Estate attenti; 19.00 Arcobaleno; 19.57 Il convegno dei cinque; 20.45 Cavalleria Rusticana - melodrama; 22.20 Parlamentarna panorama; 22.50 Radio 2

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.30 Izbor v sredo; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Veliki revijski orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrt-nice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Veseli napevi; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00, glasba; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času; 18.30 S knjižnega trga; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Ludvika Lesjaka; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 S slovenskim orglavcem in skladateljem Pavlom Šiflerjem; 21.05 Giuseppe Verdi: Odlomki iz opere »Aida«; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Literarni nočno,

Novost pri turinskem Fiatu

FIRE 1000 - motor ki je sin kompjuterja

Rojstvo novega motorja res ni vsakdanja zadeva. Vsi motorji, ki poganjajo današnje avtomobile imajo že kar nekaj let ali celo desetletij na grbi. Zato je sporočilo iz Turina, da je Fiat izdelal popolnoma nov motor, povzročilo pravo senzacijo. Nadeli so mu ime »FIRE 1000«, kjer kratka pomeni »Fully integrated robotized engine«. Gre za pravo revolucijo v načrtovanju motorjev. Kompjuter je imel v razvoju projekta odločilno vlogo in novi motor je lažji, močnejši, enostavnejši, zanesljivejši itd. od svojih starejših sobratov. Novi motor ima za 30 odst. sestavnih delov manj kot tradicionalni motorji, tehta samo 69 kg, zmore 45 km pri 5000 vrtljajih ter 8,2 kpm pri 2750 vrtljajih v minuti. Celotna prostornina znaša 999 kub. cm vanj pa je Fiat vložil 630

Medtem ko so na Tržaškem podarili Galebov dnevnik Tri slovenska kreditna podjetja na Goriškem podarila učencem naročnino na mladinsko revijo

Ob začetku lanskega šolskega leta je mladinska revija Galeb, ki izhaja v Trstu v Založništvu tržaškega tiska, dala na trg Galebov dnevnik, ki je bil zelo dobro sprejet pri zamejski šolski mladini, saj so učenci in dijaki radi segli po njem in ga uporabljali na bolj koristen način kot številne podobne italijanske šolske dnevnike s katerimi je trg zelo dobro založen. Uspeh lanske pobude je bil razlog, da se je Galebov šolski dnevnik tiskal tudi letos. Vendar pa je prišlo letos do drugačnega prijema. Na Tržaškem so celotno naklado Galebovega dnevnika odkupile tri slovenske banke v Trstu, na Opčinah in v Nabrežini ter ga podarile vsem učencem slovenskih osnovnih ter nižjih srednjih šol.

Ni prišlo pravočasno do skupne pobude tudi z goriškimi denarnimi zavodi. Zaradi tega so se vodstva Kmečke banke v Gorici ter posojilnic v Doberdobi in Sovodnjah, tudi po posvetu z učiteljskim osnovnih šol na Goriškem, odločila, da na drug način nudijo nekaj čitva otrokom v naših osnovnih šolah, pa čeprav je znano, da vsa tri slovenska kreditna podjetja na Goriškem že dolgo vrsto let pomagajo učencem in dijakom s tem,

da jim ob začetku šolskega leta, pravzaprav ob dnevu varčevanja, podarijo obilo zvezkov in drugih šolskih pripomočkov, pa tudi drugače pomagajo našim šolam ter vrtcem z darili ali prispevki.

Zaradi tega so se trije denarni zavodi na Goriškem odločili, da bodo letos nad petsto učencem slovenskih osnovnih šol na Goriškem (Gorica, Štandrež, Podgora, Pevma, Števerjan, Plešivo, Doberdob, Jamlje, Dol, Sovodnje, Rupa, Vrh in Ronke) podarili naročnino na dve slovenski mladinski reviji, t.j. na Galeba in Pastirčka. Učenci prvih dveh razredov osnovnih šol bodo dobili v dar naročnino Pastirčka, tisti tretjih, četrtih in petih razredov istih šol pa Galeba. Upravni sveti bank so si tudi porazdelili strošek za naročnine.

Čeprav sta bili obe reviji na naših šolah že precej razširjeni in so njihovo vsebino učitelji velikokrat uporabljali tudi pri pouku, bo sedanja pobuda seveda imela večji odziv. Tu di tisti učenci, ki niso bili doslej seznanjeni z vsebino ene ali druge mladinske revije, se bodo sedaj z njo seznanili. Seveda to ne pomeni, da ne bi mogli učenci ali njihovi starši še vedno naročiti bolj priljub-

ljeno revijo, pa čeprav so v razredih, kjer je ne bodo dobili zastoj. Učiteljsstvu pa bo s takim poenotenjem zelo olajšano delo, kajti v posameznih razredih bodo vsi učenci imeli na razpolago vsaj po eno mladinsko revijo.

Odveč bi bilo poudarjati pomen, ki ga imajo te mladinske revije za pouk v slovenskih šolah. Pravzaprav tak pomen so ga imele te revije že od vsega začetka njihovega izhajanja, še največ v hudih časih zatiranja. V dvajsetih letih je pri nas izhajala taka mladinska revija, ki so jo fašisti plenili, ker je v mladih vzbujala zavest pripadnosti slovenskemu narodu. Med narodnoosvobodilno borbo je v ciklostilirani obliki izhajala taka revija, ki je bila koristen pripomoček pri pouku v partizanskih šolah. In končno, tako v osrednji Sloveniji, kot v zamejstvu, so take revije tudi danes koristen pripomoček pri pouku na ljudskih šolah, še zlasti zato ker se na omikan način zoperstavljajo poplavi stripov v tujem jeziku. Zaradi tega je treba zelo pozitivno pozdraviti pobudo zamejskih kreditnih zavodov, ki so še enkrat dokazali, da gospodarski razvoj ni mogoč brez kulturnega razvoja.

Družabno srečanje slovenskih šolnikov

Na družabnem srečanju, ki naj bi obenem pomenilo tudi začetek tedajšnjega sodelovanja na pedagoškem in sindikalnem področju, so se v soboto sešli učitelji in profesorji, ki poučujejo na šolah s slovenskim učnim jezikom na Goriškem in Tržaškem.

Srečanje je bilo v domačem gostišču v Jamljah, udeležence pa je v imenu skupine, ki je dala pobudo za to, pozdravil učitelj Sergij Korošec. Prihodnjic se bodo šolniki zbrali na Tržaškem.

Temeljite priprave na splošno stavko

Po vsej Goriški so v teh dneh v teku temeljite priprave na splošno pokrajinsko stavko v podporo zahtevi po okrepitevi industrijske prisotnosti in zaposlovanja, ki bo 3. oktobra. Nekatere občine so sprejele sindikalni predlog, da bi pred 3. oktobrom priredili shode, kakršen je na primer bil v Doberdobi, in druge oblike mobilizacije. Tako bo jutri od 11. do 12. ure enotna splošna stavka v občini Foljan - Redipuglia v podporo delavcem ladjedelnic in za okrepitev celotnega goriškega gospodarstva. Enaka stavka bo v soboto od 11. do 12. ure v občini Špeter ob Soči.

Jutri sklepni del pobratenja s sardinskim mestom Sassari

Jutri bo v Gorici sklepni del pobratenja med našim mestom in Sassarijem. Gostje iz sardinskega mesta, z županom in občinskimi upravitelji na čelu, bodo tako vrnili obisk goriških upraviteljev, ki so bili v Sassariju maja letos.

Osrednja svečanost ob pobratenju bo jutri ob 18. uri v dvorani deželnih ustanov na gradu, v naslednjih dneh pa bodo na vrsti druga srečanja in prireditve, na katerih se bodo sardinski gostje lahko seznanili z goriško stvarnostjo. Tako bo v soboto v Avditoriju v Ul. Roma, srečanje Sardincev, ki živijo v naši deželi. Srečanje se bo pričelo ob 9. uri. Isti dan ob 12. uri, si bodo gostje in ostali udeleženci srečanja ogledali bojišča iz prve svetovne vojne na Krasu in med drugim položili venec k obeležju brigadi Sassari.

Dan prizadetih

V nedeljo, 30. t.m., bodo v Gorici, istočasno kot po drugih mestih, priredili srečanje ob vsedržavnem dnevu ANFFAS, združenja družin prizadetih otrok in odraslih. Ob 10.30 bo v avditoriju L. Fogar maša, sledil bo priložnostni govor in predvajanje filma tržaškega amaterja Virgilia Cirellija »Mano tesa e inserimento«. Popoldne bo pred ljudskim vrtem ob 17. uri (v primeru slabega vremena v telovadnici UGG) nastop tržiške godbe San Michele.

Resolucija KPI o Safogu

V zvezi s kritičnim položajem v tovarni Safog po prehodu v last zasebni družbi Metalco je komunistična svetovalska skupina v goriškem občinskem svetu predstavila resolucijo. V njej poziva župana naj skliče vse zainteresirane družbene sile z namenom, da se poiščejo možnosti za rešitev tovarne,

razna obvestila

Prosvetno društvo Štandrež in športno društvo Velox prirejata tečaj v ritmični telovadbi. Vodila ga bo prof. Nataša Sirk in bo v občinski telovadnici v Štandrežu. Pričetek jutri, 27. septembra, ob 15. uri. Udeležijo se ga otroci od 5. do 14. leta. Vpis pri Ani Pavio v Štandrežu ali v telovadnici.

Gospodična

KATERINA TABAJ je prejšnjo soboto uspešno diplomirala na konservatoriju v Vidmu.

Čestita ji učno in neučno osebje osnovne šole Oton Župančič.

Občinski svet v Doberdobi za gradnjo kulturno-socialnega centra v Jamljah

Živahna razprava v ponedeljek popoldne v občinskem svetu v Doberdobi. Na dnevnem redu je bilo namreč več postavk, ki že dalj časa burijo duhove med občani. Po pričakovanju je razprava zadobila ostreje tone, ko je bila na vrsti razprava o uporabi denarja juserskih zemljišč v Jamljah. Znano je namreč, da je s prodajo juserskih zemljišč v tem kraju občina vnovčila kakih 120 milijonov lir, ki jih mora porabiti samo za koristi tam živečega prebivalstva. Že od vsega začetka se je govorilo, da Jamelci potrebujejo nekakšno središče, kjer bi v njem našli prostora poleg zdravniške in socialne ambulante še prostori za društveno in športno dejavnost; skratka naj bi bilo to središče nekaj večnamenskega centra te vasi. Ob ustanovitvi odbojarskega društva Jamlje, pa se je v vasi razširil še drug predlog in sicer zgraditev športne palače v kateri naj bi poleg športnega udejstvovanja bilo prostora tudi za kulturne prireditve. Vzel med enim in drugim predlogom se je sčasoma večala in se vedno glasneje odražala tudi v samem občinskem svetu, ki je po zakonu dolžan upravljati ta denar. Izoblikovala sta se dva toka in sicer večinski Liste občinske enotnosti, ki zagovarja prvo zamisel in skupine SSk v občinskem svetu, ki po podpira drugi predlog. Občinski odbor je končno prinesel svoj pred-

log v občinski svet; predlog, ki zagovarja nujno zgraditev v Jamljah kulturno-socialnega centra. Proti takšni rešitvi vprašanja se je ostro postavila SSk, posebno njen jamelski zastopnik Soban, ki je ponovno naglasil potrebo, da se v Jamljah gradi športno-kulturni center in ne to kar predlaga odbor. Sicer so se tokrat predstavniki SSk previdno izognili izrazu »športna palača« in vnesli nov naziv, ki pa sicer ne spreminja bistva. Soban je tudi zahteval od občinskega odbora naj ponovno skliče Jamelce na posvet preden se karkoli gradi, ker po njegovem mnenju večina Jameljcev sprejema njegov predlog. V razpravo sta posegla še druga dva Jamelca, pripadnika Liste občinske enotnosti, odbornik Lešija in Semolič. Oba sta podprla predlog odbora, ker je po njihovem mnenju predlog manjšine neizvedljiv predvsem zaradi visokih naložb in tudi malo ustrezan za potrebe vasi. Obširnejši je bil odgovor odbornika za šport in kulturo Černica, ki je predvsem poudaril, da namerava občina v prihodnjih letih zgraditi športno palačo v Doberdobi, ob šoli in vrtcu in kjer bo kmalu stala tudi srednja šola. Zato je razumljivo, da vsaka smotrna uprava tako majhne občine si ne more privoščiti dveh telovadnic poleg tega, je denarja juserskih zemljišč na razpolago komaj za dobro četrtino športne palače. Tu-

di župan Lavrenčič je dejal, da občinska uprava mora predvsem stremeti po realnih potrebah, ki jih Jamelci najprej in najnujnejše potrebujejo, zato je zgraditev socialno-kulturnega središča še kako nujna in potrebna. Za predlog občinskega odbora so glasovali svetovalci večine, proti pa SSk.

Drugi vroči kostanj je bil vsakoletni spor v občinskem svetu ob priliki razdeljevanja podpor družtvom. Predvsem je tokrat prizadel svetovalec SSk skromen iztržek, ki ga je bilo deležno prav odbojarsko društvo Jamlje. Že ob proračunski razpravi je odbornik Černic dejal, da bo vsota namenjena družtvom in ustanovam razdeljena predvsem v obliki povračila stroškov vsem skupinam, ki se bodo udeleževale občinskih pobud. Jameljski odbojkarji pa niso sodelovali na nobeni proslavi, ki jo je priredila občinska uprava. Predstavnik SSk Soban, ki je obenem tudi predsednik ŠD Jamlje, je dejal, »da se niso udeležili dneva Doberdoba v Novi Gorici iz solidarnosti s svetovalci SSk, ker niso bili vabljeni na razgovore, kjer se je pripravljala dan Doberdoba«. Povedal je še, da bo društvo Jamlje vrnilo prispevek občinski upravi. Prispevke so prejeli: SZ Mladost 597.000 lir, KD Jezerce 495.000 lir, KD Hrast 358.000, taborniki 243.000, skavti 213.000, godba na pihala 300.000, Kraški krti 218.000, KD Kras 205.000, BD Gradina 128.000, VZPI 193.000, ŠD Jamlje 50.000. SSk je glasovala proti.

Na dnevnem redu je bilo še nekaj važnih postavk; zaradi pomanjkanja prostora pa bomo poročali jutri.

Da bi bila zdravstvena oskrba čimbolj učinkovita bo treba ukiniti kak oddelek ter nuditi nov servis

Po razburjenju, ki so ga v raznih krajih Goriške, v Gorici, Krminu in Gradežu vzbudile izjave deželnega odbornika za zdravstvo Renzullija, da je namreč treba, v okviru bolj pametne zdravstvene politike v deželi, poenotiti službe tudi s tem, da se zaprejo nekateri oddelki v nekaterih bolnišnicah in da se celo zaprejo nekatere bolnišnice, je zavladalo nekako mrtvilo še posebej potem, ko je rimska vlada dala deželam nekaj dodatnih sredstev s katerimi so te lahko, vsaj za letos, zamašile preluknjane proračune krajevnih zdravstvenih enot. To velja, najbrž niti ne v vseh primerih, za letošnje leto. Kaj pa potem?

Deželna reorganizacija bi bila pomenila hud udarec za Goriško. Predvideno je, da se zapreta bolnišnici v Krminu in Gradežu, da se zaprejo nekateri oddelki v goriški bolnišnici, da se zaključijo dela v novi tržiški bolnišnici, vendar ne za prvotno predvidene kapacitete.

Bodimo kar odkriti. Ko ima neko področje naše dežele (to sicer ne velja samo za našo deželo in niti ne samo za Italijo) »srečo« da ima na odgovornem mestu v vladi ali v de-

želnem odboru svojega odbornika, smo lahko gotovi, da bo za časa njegovega ministirovanja prišlo v to področje veliko investicij, več kot bi jih sicer prišlo. Vse to je seveda stvar politične računic, volilnega oportunizma, pridobivanja glasov.

Tako smo svojčas na Goriškem bili chogateni z zdravstvenimi napravami. Modernizirana je bila goriška bolnišnica, ki zares ni bila v koraku s časom. Takrat smo v Gorici dobili sodobne naprave, tudi po zaslugi tukajšnjih upraviteljev, začeta so bila nekatera povečevalna dela. Goriška bolnišnica se je lahko ponasjala, da je bila na prvem mestu v deželi. Istočasno so zgradili čisto novo, sodobno opremljeno poslopje krminske bolnišnice in podrl stavbo, ki je bila iz časov pred prvo vojno. Posodobili so bolnišnico v Gradežu, ki sicer v zimskih časih služi samo deset tisoč prebivalcem tega mesta, poleti pa je na voljo številnim turistom. Bila so nakazana sredstva za gradnjo nove bolnišnice v Trziču. Tu so bile predvidene veliko večje kapacitete od potrebnih, kajti bili smo še v času, ko se je mislilo, da se bodo ladje-

delnica in druge tovarne ojačile in da bo na naše območje prišlo več naseljenecv iz drugih krajev. Vrh vsega pa je dežela darovala še zasebni družbi, patrom fabebenefattelli nad enajst milijard takratnih lir za gradnjo bolnišnice za ostarele v Gorici. Nekdo je takrat hudomušno dejal: »Če si prijatelj z deželnim odbornikom, ti ta zgradi ambulanto na tvojem dvorišču.«

Mimo vseh dovoljenih šal je treba reči, da je že takrat naša dežela bila na prvem mestu lestvice z nasičenostjo z bolnišnicami, kot je ugotavljala v svojih statistikah Svetovna organizacija za zdravstvo. Goriška pa je že takrat prednjačila tudi v deželnem okviru, z novimi bolnišnicami pa je ta svoj primat še povečala.

Znašli smo se v pokrajini, kjer je maksimalna razdalja od enega kraja do drugega 45 kilometrov, kar s štirimi javnimi bolnišnicami, z nekaj zasebnimi in še s celo vrsto domov za ostarele. Ko se je denar delil za gradnjo bolnišnic ni nihče mislil, da bo rešila vsega tega zelo draga. Takrat ni bilo v javnih uravah stiske z denarjem.

Tudi z nakupi aparatur ni bilo težav. Zaradi pomanjkanja prostorov ali zdravnikov ter tehnikov, ki bi jih uporabljali, pa so ležale in še ležijo drage naprave zapakirane v skladiščih bolnišnic in nekatere so že zastarele.

Za potrebe zdravstva se na Goriškem porabi letno 130 milijard lir, upoštevajoč letošnje cene. Jasno je, da cene iz leta v leto naraščajo, tako za stroške za plače osebju kot vzdrževanje bolnišnic. Zaradi tega je postalo nujno, da se v deželnem okviru izvede reorganizacija služb, tudi z zapiranjem tega ali drugega oddelka. Jasno je, da ne bo mogla dežela kar tako zapreti te ali druge bolnišnice in vreči na ceste osebe. Potrebna bo reorganizacija. Nekaj podobnega so že napravili s porodniškimi oddelki. Nekje so vzdrževali tak oddelek za samo dvajset rojstev v enem letu. Vse to je bilo potratno. Z reorganizacijo pa nadaljujejo kljub trenutni injekciji denarja. Dobro se namreč zavedajo, tudi v vodstvu enotne zdravstvene enote za Goriško, da morajo delati le v okviru razpoložljivega denarja. Drugače zares ne bo šlo.

JESENSKI PRAZNIK V ŠTANDREŽU

v petek: kantavtor Gino Pipia v soboto: ljubljanske mažoretke v nedeljo: latinskoameriški plesi

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »L'impero colpito ancora«.
VITTORIA 17.30—22.00 »Quelle viziose di buona famiglia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 »Rusty il selvaggio«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Tržič

PRINCIPE Danes zaprto.
EXCELSIOR 18.00—22.00 »Halloween III. - il signore della notte«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Bojevniki iz Bronxa«.
SVOBODA 20.30 »Emanuela II. - anti-devica«.
DESKLE 19.30 »Še tokrat«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Baldini, Verdijev korzo 57, tel. 84-879.

Jutri v Dolini krst novih knjig

Založništvo tržaškega tiska bo jutri predstavilo javnosti dve novi deli zamejskih besednih ustvarjalcev. Pravzaprav gre za tri stvaritve, a za dve knjigi, tako da je dvojina na neki način upravičena.

Milan Bufon se bo namreč prvič pokazal z zaokroženo celoto kot je lahko hočeš nočeš knjiga, kateri je dal naslov »Rondo«. Vanjo je zapisal dosedanje pisateljske izkušnje, ki se bodo zatisnile v zavest bralcev na homogenejši in dostopnejši način. Ace Mermolja in Marij Čuk pa sta v isto knjigo in pod isti naslov strnila nekaj pesniških in življenjskih izkušenj, ki so v njihju dozorele v zadnjih letih. Gre za svojevrsten poskus »dvojnega« pričevanja o podobni tematiki in nenazadnje tudi za originalno knjižno predstavitve.

Ob tem dogodku smo zaprosili vse tri avtorje, da nam posredujejo nekaj svojih misli pred predstavitvijo.

Pa še nekaj o jutrišnjem sporedu, ki bo stekel ob 18.30 v Dolini. Da gre za »drugačen« dogodek priča tudi okolje: to bo domača klet, ki jo je prijazno dal na razpolago Dolinčan Ladi Kocjan. O knjigah pa bosta spregovorila Ivanka Hergold in Peter Kolšek.

Enostavno povedano: Igra v matu

Marsikdo izmed bralcev se bo vprašal zakaj knjiga v dvoje. Razlogov je več, med temi je brez dvoma glaviten ta, da sta se avtorja iste generacije po različnih prehojenih poteh znašla pred podobnimi vprašanji.

Gre za odnos do stvarnosti in zgodovine, gre za vprašanje minevanja, smrti, pa še za soočanje s pravljicnostjo in mitom. Menim, da so to dokaj kompleksna vprašanja, ki najdejo svojo največjo intenzivnost in moč, da prizadenejo človeka prav v pesmi, kajti pesem vozlov ne razvozla, ob branju pa občutimo najbolj žive niti klobčiča, ki je v nas in v svetu.

In čemu naslov Igra v matu? Besedi kažeta na neko brezizhodnost in pesmi v zbirki govorijo o tej brezizhodnosti, vendar dovolj lucidno, tudi z določeno distanco, ki pomeni ironijo ali mit, a hkrati prizadeto.

Ob svojem pesniškem potovanju le ne bi zapisal besede konec, kajti v matu, kjer postane deziluzija otipljiva in ne več nek pesniški program, se pogled obrne na vzroke te deziluzije in hočeš nočeš išče neko utopično moč, ki naj nas privede iz nelagodnega položaja.

Knjiga je opremljena s študijama Petra Kolška, ki seveda odpirata določen pogled v poezijo in dajeta krajši prerez literarnega dela — Marjotovega in mojega, ki traja približno 14 let in morda več. Obdobje ni dolgo, pomeni pa generacijo. Prvenec Milana Bufona je danes glas nove generacije tržaških pisateljev.

ACE MERMOLJA

V slogu je moč

Naj se odrečemo spoznanju, prikrivamo prizadetost, zadušimo ustvarjalnost? Naj bomo zaman razpeti med resničnostjo in domišljijo, nujnostjo in možnostjo? Kaj ni zgoraj in spodaj zares ničesar več? In levo in desno? Spredaj? Zadaj?

Nič.
(En sam velik nič, napolnjen z ničem. Od tod izhajamo, tja se povračamo).

Polivanje, natakanje. Prištevanje. Ponavljanje.

Sama nepomembna opravila. A vendar: kaj bi drugega?

Vprašanje nas zadene v živo. Negotovi se oziramo naokrog. Obstanemo, zagledamo se v pršne čevlje. Tako mirni in negibni. Slepčeva tišina: zabredli smo v nevarne vode, nikjer ne vidimo rešilne bilke, edinole notranja sreča še uspe ukrotiti nespozdni zunanji strah.

(Z ljubeznivim dojetjem, duhovitim črkovanjem, počasnim polnjenjem iste praznine).

Navsezadnje vemo, da je v slogu moč.

MILAN BUFON

Pogled na vzroke deziluzije...

Ne, nisva Karpov in Kasparov, ki sedaj križata kopja za moskovsko šahovnico, pa čeprav ima knjiga naslov »Igra v matu«. Tu ne gre za noben spor, nobeno konfrontacijo, boj, gre za igro v matu, kar je v šahovskem slovarju povsem nepojmljiva stvar, v pesniškem bizarnem besedišču pa seveda lahko živi in ima tudi svoje semantične razsežnosti.

Mat je povsem brezizhodna lega in — ali ni tudi življenjska igra ta čas prav taka? Položaj konca in minevanja, omejene svobode, črnkastih in sajstih oblikov, skozi katere lahko prodre le oko poezije?

Pravljice in miti izgubljajo svojo podobo, nihče jim noče več verjeti. Obstajajo kot svete relikvije, kot metafora vsega mogočega, tudi današnjosti, tudi v nas, ki se zaziramo v neznani mat bodočnosti.

Je moje sporočilo to, ali je nekaj čisto nasprotnega? Je tisto, kar si ljudje mislijo, ali je samo privid tega? Je katalog in predalček slovenske kritike, njene brezbrzičnosti do prostora in časa, ali curek krvi in boleča rana? Ironija, resnoba, sarkazem, cinizem?

Je pripoved generacijske deziluzije?

Je samo igra na črnbeli šahovnici? So v tej igri zares samo tri možnosti? Jih ni morebiti še več, nemara še manj, mogoče smo kje na sredi?

Ali je samo, enostavno povedano, igra v matu?

MARIJ ČUK

»Želje« na razstavi v Sesljanu

Turistična sezona se izteka, proti koncu gredo tudi razne kulturne manifestacije in likovne razstave, ki jih je v zvezi z visoko sezono pripravila Turistična ustanova za Trst in tržaško obalo. Ena poslednjih letošnjih kulturnih manifestacij je tudi likovna razstava z naslovom »Desideri« — »Želje«, ki jo je Turistična ustanova pripravila v razstavnici dvorani svojega sedeža v Sesljanu.

Gre za posrečeno, posredno pa tudi obetavno razstavo, kajti v sredo, 19. t.m., se je predstavilo deset mladih likovnikov iz dežele Furlanije-Juljske krajine, deset mladih slikarjev, katerih dela dokazujejo, da se v naši deželi razvijajo nove sile, ki zagotavljajo nadaljnji razvoj likovne ustvarjalnosti v naših krajih.

Že velikokrat smo poudarili, da je težko ali celo nemogoče v kratkem, priložnostnem zapisu dati temeljitejšo oceno o neki kolektivni razstavi, vrhu tega je prav tako tvegano, če ne nemogoče ocenjevati nekega likovnika, posebno še mladega razvijajočega se mojstra, če imaš pred seboj le eno samo njegovo delo. In vendar smo že rekli, da je splošna raven razstave dokaj visoka, hkrati pa se nameravamo vsaj za trenutek ustaviti pri posameznikih, saj so na razstavo prinesli po eno delo, ki je tako značilno za njihovo siceršnjo likovno izražanje, da se je vsak izmed desetih mladih mojstrov sebi primerno in značilno predstavil.

Ker gre za nekakšno reprezentanco mlade ali če hočemo nove generacije, je samoumevno, da so na razstavi zastopani vsi ali skoraj vsi stil, od izrazito figurativnega pa do abstraktnega, med tema skrajnostima pa je več vmesnih slogov, vse pa je postavljeno v skrajno moderno likovno govorico, kot je v kratkem prikazu poudaril umetnostni kritik Carlo Milic. Mimogrede bomo povedali, da zastopa Tržaško šest mladih slikarjev, po dva pa Goriško in Videm. Dodali bomo, da imamo na razstavi v glavnem olja, nekaj je akrila in nekaj mešane tehnike.

Od figurativcev sta najbolj izrazita Milvia Riavis in Enrico Rizzardi. Riavisova je prinesla večje olje z motivom Benetk. Na svoje podolgovato platno je nanizala znane beneške zvonike, cerkve, kanale in palače, na katerih menda ne manjka niti eno okno. Prav tako je anatomsko hudo popolna, hkrati pa močno statična in zato hladna Rizzardijska skupina golote.

Popolnoma drugačna je Claudia Razza, ki razstavlja ob Riavisovi. Mlada Nabrežinka furlanskega porekla je dala na ogled dve platni, ki pa sestavljata enotno kompozicijo, ali če hočemo enoten motiv. Če bi umetnice ne poznali in bi ne poznali njenega likovnega razvoja ter tipične motivike, bi si njeno kraško skalovje, ki ga je v razredčenem akrilu posrečeno nanesla na platno, tolmačili kot abstraktno prikazan motiv, kar bo prav gotovo veljalo za marsikoga, ki si bo delo ogledal, še posebej, če si ga bo ogledal površno.

Franco Chersicola je že znano ime. Znan je tudi njegov nekoliko zapleten in včasih težje čitljiv način prikazovanja motiva. Tokrat se nam zaradi dimenzij slike njegov način zdi celo nekoliko drzen. Sosednji Roberto Tigelli deluje s svojim velikim platnom nekoliko mračno, kar pa je zanj pravzaprav značilno. Povsem drugačna pa je zelo barvita kompozicija Maria Di Ioria, ki sicer ni nekaj povsem novega in je torej mojster pod tujim vplivom, a je skladje močnih barv in krepkih potez ustvarilo lepo delo.

Sledi Stefano Pesaresi. Njegovo veliko olje je zelo lepo, na nek način pomirjačo. Gre za abstraktno kompozicijo zelo nežnih in skladnih barv, če pa stopiš korak dva od slike, se ti zazdi, da kompozicija zadobi bolj čitljive konture. Veliko olje s podpisom Giancarla Caneve nas na nek način, pa čeprav le bežno, spominja na »pointiliste«, vendar so pri njem konture bolj markirane in je zato motiv bolj izrazit, morda tudi na račun močnejših in nekoliko trdih barv.

Preostajata še dve mladi likovnici, Anna Lombardi, ki je pripravila lepljenko v črno-belem. Tako barve v številnih otenkih kot tudi kompozicija sama, skratka vsa slika lepo pomirjačo deluje. Nekaj povsem drugačnega je veliko olje, s katerim se je predstavila Elena Talleri. Ta je obesila na steno svoje olje močnih barv in hudo razgibanim motivom. Več človeških likov se vrti in med seboj križa ter prepleta v nekakšen nerešljiv vozle.

Ker gre, kot smo ugotovili, za nekakšno reprezentativno likovno manifestacijo mlade ali nove generacije, zasluži razstava vso pozornost. To pa tudi zato, ker moremo ugotoviti, da gre za obetavno manifestacijo. Trajala pa bo le do 4. oktobra, nakar se letošnja razstava dejavnost v sesljski dvorani zaključuje.

(Fre)

Magda Tavčar na Opčinah

S svojo prvo samostojno razstavo vnaša Magda Tavčar v naš likovni zamejski prostor povsem novo panogo: gre za tapiserijo kot umetniški izdelek. Se pravi, da avtorica v tkanini ne »reproducira« predlog drugih umetnikov, pač pa svoje stvaritve uresničuje od same zasnove pa vse »do zadnjega štiha«. V tem pogledu je pričujoča razstava (odprta bo v petek ob 20.30 na Opčinah) dokaj pomembna obojatega v našem likovnem dogajanju.

V zapovrstju razstavljenih del je videti, da Tavčarjeva odklanja »slikarsko« pravokotno obliko, pač pa da ustvarja čisto nove forme. Pri tem se izraža hkrati kiparsko in slikarsko: njene tapiserije so namreč močno iz ozadja izstopajoči reliefi, ponekod od njega že povsem sproščeni. Ob tem pa umetnica odločujoče intonira svoje reliefne z izbiro, kontrastiranjem in prelivanjem osnovnih in komplementarnih barv.

Na prvi pogled učinkujejo ti izdelki nekoliko dekorativno, dejansko pa gre za globlji umetniški izraz. V motivnem pogledu se avtorica tu zadržuje pri krajinarstvu kot organskem svetu, v katerem se vse ne prestopa in čudovito presnavlja. Z drugimi besedami povedano: tu suvereno gospoduje domišljija. V tehničnem pogledu so ti izdelki izraz zrele in izrazno razvite umetnice, ki mojstrsko obvlada vse izrazne možnosti tkanine in se jih spretno ter smotno poslužuje. To je razvidno bodisi v kompleksnih strukturah bodisi v prepletanju barv, še bolj pa v iznajdljivosti samih form.

MILKO RENER

MARJAN DROBEŽ

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

254.

»Sam sem kriv. Ne vem, kaj me je zaneslo, da sem vpričo nekaterih kolegov govoril resnico, kako je bilo v Rusiji.«

»To je napaka, moj dragi. Ni mesta za resnico, posebej v tvojem položaju ne.«

»Saj me poznaš, da sem bil vedno mož — tudi takrat, ko sem se prostovoljno priglasil za na vzhodno fronto — in sem še danes.«

»Si mar govoril, da bomo Italijani izgubili vojno?«

»Ne, tako nor pa spet nisem, ker vem, da Italijani ne morejo ne dobiti ne izgubiti vojne.«

»Pa Nemci?«

»Oh, ti so že navajeni izgubljati vojne. O njih sem podvomil in tudi o našem zavezništvu z njimi! Naj ti povem resnico, čeprav si pri tajni policiji. Vem, da ne boš izdal prijatelja, ki je samo še razvalina človeka.«

»Louis, spovej se mi kakor materi, vem, da ti bo odleglo.«

»Nemci so svinje, Enrico. Nas Italijane podcenju-

jejo kot ljudi in kot vojake, celo prezirajo in sovražijo nas. Kar so z nami počeli na vzhodu, je svinjarija, ki ji ni primere.

Ne vem, kako sem se rešil iz tega prekletega pekla. Mraz, lakota, kri in smrt na vsakem koraku, popolna blaznica... Kaj so, so pokazali takoj, ko so napadle sveže sibirski divizije in smo se morali začeti umikati. Naše ranjence so mirno prepuščali ledenemu vetru in gotovi smrti.

V kaosu, ko so tolkle po nas baterije topov in katjuš in so na bokih prodirali tanki ter konjenica, so Nemci zasedli kamione. Skupaj z njimi smo bili v strelskih jarkih, pa za Italijana ni bilo mesta na kamionih. Naši so se kljub temu obešali na stranice in skušali zlesti gor, pa so jih Nemci z bajoneti sekali po prstih, jih s škornji suvali v glavo, da so cepali z vozil kot hruške z drevesa. Čeprav so se sami umikali, so nam streljali v hrbet, da bi mi ostali na položajih. Lahko bi jo bil prej staknil od nemške kakor od ruske krogle. Jemali so hrano z naših transportov in ravnali z nami, kot da smo njihovi sužnji.«

Losanna mu je nalival konjaka in poslušal. Pravil je grozljive in neverjetne zgodbe, polne grenkobe in razočaranja. Sam se je čutil krivega pred tem človekom, ki ga je vojna zlomila za zmeraj, medtem ko je njemu, Losanni, odpirala možnost užitkov, o katerih niti sanjal ne bi v miru.

»No, v čem je potem problem, prijatelj? Res se to sliši drugače, kot beremo v časopisu ali gledamo v kinu. Ustrelili te za to ne bodo.«

»Ni samo to, Enrico. Bil sem pijan pa sem blek-

nil, da čaka Hitlerja v Rusiji enaka usoda, kot jo je doživel Napoleon.«

Losanna si je prižgal cigareto, zmajal z glavo in rekel:

»Neverjetno. Torej se greš preroka. Kdo pa te je zaprosil, da prerokuješ izid vojne in naš propad?«

»Enrico, iz mene je govoril alkohol in strah. Bojim se Rusov in njihovih tankov, ko bodo drli skozi zahodno Evropo.«

»Ne nori! V Rimu jih ne bo nikoli. V Berlinu pa jih bodo ustavili drugi, mi ne.«

»Imam kaj upanja, da se izvlečem?«

»Malo. Vedno si bil prenagel in premalo premišljen. Če so poročila o tvojem obnašanju na vrhovnem štabu, te pač ne bodo zato povišali in odlikovali. Imam navodila, da vse, ki prihajajo z vzhoda in Afrike ter širijo defetizem in demoralizacijo, odstranimo brez milosti in brez sodišč. Sam si se vrgel v roke rabljem. Dobro veš, da je vojska do svojih najmanj tako groba kot do sovražnikov.«

»Misliš, da mi ni pomoči?«

»Teja nisem rekel. Dokler dihaš, je še vedno upanje. Napravi se uradno norega, kot si že rekel, da si nor. Kar si videl pred Stalingradom, te opravičuje. Spravi se v kakšno umobolnico, od koder te bomo izveli, takoj ko se tvoj greh pozabi.«

Potolazil je majorja, ki se je svoj čas tako navduševal nad Nemci, vojaki, kot je bil sedaj nad njimi razočaran. Obljubil mu je, da bo napravil v Rimu vse, da ga bodo sprejeli na kliniko in ga zaščitili z diagnozo, ki bi jo lahko imeli vsi udeleženci velikih bitk.

Danes prijateljska tekma proti Švedski (20.45)

Enzo Bearzot ne namerava tvegati

MILAN — Tancredi, Bergomi, Cabrini, Vierchowod, Collovati, Scirea, Conti, Bagni, Rossi, Dossena, Altobelli: kot vidimo, se je za današnje prijateljsko srečanje proti Švedski Bearzot naslonil na igralce, ki so mu v Španiji prinesli svetovni naslov. Kar devet jih je, če prištejemo tudi Vierchowoda in Dossena, ki sicer nista igrala, vendar sta bila med rezervami. Največje presenečenje je pripravil s tem, da se je odrekel Righettiju in vključil v ekipo izkušnega Scirea. Očitno je torej, da danes Bearzot noče nič tvegati in da veliko važnost polaga rezultatu, kar dokazuje tudi to, da ne bo zamenjal niti vratarja, kar je že običaj v prijateljskih tekmah, koga drugega pa le v skrajni sili.

Bearzotove odločitve so tudi dokaj razumljive. Po osvojitvi svetovnega naslova v Madridu, je Italija dokaj razočarala. Najprej je izpadla v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo, zatem pa še za nastop na olimpijskih igrah (v Los Angeles je sicer odpo-

tovala, vendar ne po svoji zaslugi, a se tudi tam ni proslavila). Bearzot je v tem času dal nekaj »oddiha« starejšim, vendar ne samo poskusi s prvo ekipo, niti tisti z olimpijsko, ki jo je Bearzot sam vodil v Los Angeles, niso obrodili zaželenih sadov in niso nakazali strukture ekipe, ki naj bi čez dve leti v Mehiki dostojno branila svetovni naslov. Je torej Bearzot končal z eksperimentiranjem? Dejal je le, da bo zaključke sicer potegnil prihodnjega junija, vendar je pripomnil, da zadnji trenutek bodo mladi težko našli mesto v ekipi.

Vsekakor današnje srečanje s švedsko ne bo lahko. Tudi za Švede je namreč tekma izredno pomembna, saj jih v okviru kvalifikacij za svetovno prvenstvo 17. oktobra čaka nastop proti Nemcem. Zadnjič sta se Italija in Švedska srečali v okviru kvalifikacij za evropsko prvenstvo, obakrat pa so »azzurri« potegnili krajši konec: v Göteborgu so zgubili z 2:0, v Neaplju pa s 3:0.

ZA TEKMO PROTI ITALIJI

Podkupili Kamerun?

MILAN — Prihodnja številka italijanskega tednika Epoca prinaša o-supljivo vest: na svetovnem nogometnem prvenstvu v Španiji je nekdo podkupil nekatere igralce Kameruna (Millo, N'Koma in še dva - tri druge) ter tako omogočil Italiji, da se je prebila v drugo kolo. Srečanje med Kamerunom in Italijo, zadnje v prvem kolu, se je namreč končalo neodločno, kar je Italiji zadostovalo. Po tekmi, piše v članku, naj ne bi igralci Kameruna kazali nobenega razočaranja zaradi izločitve, kar se je kamerunski delegaciji zdelo sumljivo. Neki visoki funkcionar tajne obveščevalne službe Kameruna je uvedel preiskavo, ki naj bi sedaj privedla do teh rezultatov. Seveda je vest takoj zbudila ostro reakcijo italijanske nogometne zveze, ki je pri FIFA zahtevala, naj nemudoma uvede preiskavo in vso zadevo razčisti.

Videmčani pred težko preizkušnjo

Videmski košarkarski prvotigaš Australian, (na sliki), ki ga vodi jugoslovanski strokovnjak Aca Nikolić in za katerega igra tudi Dražen Dalipagić (prvi desno), v A-1 ligi, ki se bo pričela v nedeljo, 30. 9., gotovo ne bo imel lahke naloge

Jugoslovanski košarkarski pokal

Smelt Olimpija v polfinalu

Rabotnički — Smelt Olimpija
75:78 (50:39)

SMELT OLIMPIJA: Tiringar 1 (1:3), Blaznik, Zdovc 16, Kompara, Kjačić 2, Subotić 18 (2:4), Hauptman, Todorović 9 (5:8), Vilfan 16, Rojko, Kotnik 10 (2:2), Kovačević 7 (1:1).

Sporočilo dopisnikom

Pred samim pričetkom tekmovalne sezone smo se v uredništvu dogovorili za vrsto sestankov z našimi stalnimi dopisniki, brez pomoči katerih si športne strani Primorskega dnevnika sploh ni mogoče zamisliti. Prvi sestanek, in sicer z nogometnimi dopisniki bo že jutri, v teku tedna pa bodo na vrsti še dopisniki košarke, odbojke in ostalih panog, ki jih pri nas gojimo. Menili se bomo o obliki in načinu poročanja, o sodelovanju in vseh praktičnih problemih, s katerimi se dopisniki in uredništva dnevno spoprijemamo. Sestanki bodo v sejni sobi našega uredništva, v Ul. Montecchi 6, drugo nadstropje. Vrstni red sestankov je naslednji:

Danes, 26. t.m., ob 20.30
Dopisniki ostalih panog

Jutri, 27. t.m., ob 18.30
Košarkarski dopisniki

Petek, 28. t.m., ob 20.30
Odbojarski dopisniki

Dan in uro sestanka z goriškimi dopisniki bomo sporočili naknadno.

Zaradi pomembnosti srečanja vabimo vse dopisnike, da se ga zanesljivo udeležijo.

Četrtnfinalna tekma jugoslovanskega košarkarskega pokala proti Rabotničkemu se za Ljubljance ne pričela najbolje, saj so bili v prvem polčasu domačini odlični. V nadaljevanju pa je Olimpija prevzela pobudo in nadoknadila zamujeno. Zlasti se je izkazal mladi Kotnik: potem ko je v 35. minuti zaradi petih osebnih napak Vilfan moral na klop, je dosegel nekaj odločilnih košev za svoje moštvo (dvakrat zaporedoma je tudi dal met za tri točke) in Olimpija je tako zasluženo zmagala.

V polfinale sta se poleg Ljubljancev uvrstila še Cibona ter Jugoplastika. Izida: Prvi Partizan (Titovo Užice) - Jugoplastika 62:77 (36:28); Cibona - Sloboda Dita (Tuzla) 130:103 (67:47). Zadnje četrtnfinalno srečanje, in sicer med Zadrom in Šibenko, pa bo danes.

Na italijanskem jadrlnem prvenstvu »finn«

L. Bogatec (Sirena) se je solidno uvrstil

Od 1. do 8. septembra je bilo v kraju Malcesine ob Gardskem jezeru italijansko jadrlno prvenstvo v razredu »finn«, to je v razredu za starejše jadrnce (do 45. leta). Prvenstva se je udeležil tudi Sirenin mladinec Lorenzo Bogatec. Na tem prvenstvu je bilo vpisanih 43 jadrncev, 36 pa jih je vseh šest preizkušenj speljalo do konca. Sirenin predstavnik se je najbolje izkazal v prvi preizkušnji, ko je zasedel sedmo mesto. V drugi je bil 12., v tretji in četrti 18., v peti 20. in v šesti deveti. Šesta preizkušnja je bila za tekmovalce najzahtevnejša, saj so se morali boriti z vetrom, ki je pihal do 60 km na uro. Samo 13 jadrncev je speljalo do konca, Bogatec pa se je uvrstil na 9. mesto.

Na končni lestvici je Sirenin jadrlec zasedel 14. mesto. Bil je prvi med mladinci, tretji med juniorji ter edini mladinec, ki se je udeležil vseh

šestih preizkušenj in jih izpeljal do konca. Italijanska jadrna zveza (FIV) ga je zaradi njegovih dobrih rezultatov, predvsem na tem prvenstvu, vključila v mladinsko jadrlno reprezentanco tudi za prihodnje leto.

Od 9. do 13. septembra se je Bogatec v Livornu že udeležil prvih treningov v okviru italijanske m'adinske reprezentance razreda »finn«. Zadnje dni oktobra bo spet odpotoval v Livorno na skupni trening. Od 12. do 14. oktobra pa bo, ponovno v kraju Malcesine na mednarodni jadrlni regati, ki je najpomembnejša in najzahtevnejša v Evropi.

Uradna jadrlna sezona se bliža koncu

Sirenini jadranci v razredu »Europa« bodo v soboto in nedeljo nastopili še na zadnji regati deriv v treh preiz-

kušnjah v organizaciji jadrlnega društva Adriaco. Regata bo v Tržaškem zalivu.

Za najmlajše Sirenine jadrnce v razredu »optimist« se je uradna jadrlna sezona končala v nedeljo, 23. t.m., ko bi morala biti na sporedu področna regata v Sesljanu v organizaciji jadrlnega društva Pietas Julia, a so jo odpovedali zaradi slabega vremena. Mladi Sirenini jadranci so izkoristili priložnost, da so v Sesljskem zalivu, kljub slabim vremenskim pogojem, trenirali.

Uradna jadrlna sezona se je zanje končala, a mladi jadranci TPK Sirena ne bodo odložili svojih jader ne spravili svojih jadrnic, kajti čakajo jih jesenski in zimski treningi. Od 7. oktobra dalje se bodo v Kopru štiri nedelje zaporedoma udeležili trening - regate v organizaciji takmajšnje jadrlnega društva. (A.D.)

Kolesarjenje je pri nas vse bolj priljubljeno

Kolesarjenje je v zadnjih letih postalo zanimiva panoga tudi pri nas. Vedno več je namreč ljudi, mladih in starejših, ki si je nabavilo športno kolo in v prostem času kolesari po naših krajih. Za nekatere je to postal celo »tekmovalni« cilj, saj se udeležujejo raznih tekmovalnih prireditvev, ki jih je vedno več.

V ta okvir sodi tudi nedejska prireditev v Sovodnjah, ki jo pripravlja v okviru dejavnosti Združenja slovenskih društev v Italiji. Z razliko od prve take prireditve (maja meseca) bo sovojenjska potekala na položni progi, zato bo odprta večjemu številu ljubiteljev tega športa.

Razdalje, ki jih bo treba prevoziti, bodo namreč različne glede na izbiro

posameznika. Za najmanj izkušene voznike bo dovolj en krog, ki bo meril 9,6 kilometra, ostali pa bodo krog lahko prevozili dvakrat oziroma štirikrat. Udeležence bodo razdelili tudi v starostne kategorije in v vsaki kategoriji bo zmagovalac dobil pokal.

Nedeljska kolesarska prireditev se bo pričela ob 10. uri pred Kulturnim domom, kjer bo vpisovanje potekalo uro pred startom. Povedati je še treba, da se te pobude lahko udeležijo ljubitelji kolesarstva iz zamejstva, kakor tudi iz Slovenije.

TENIS. Zaradi dežja včeraj niso mogli odigrati niti enega srečanja prvega kola italijanskega teniškega prvenstva.

šport na primorskem

Slab začetek Vrtojbe

V organizaciji koprškega teniškega kluba je konec prejšnjega tedna na teniških igriščih SRC Bonifika potekal prvi troboj reprezentanc avstrijske Štajerske, Želazne županije in Slovenije za pokal Panonia. Kljub neugodnemu vremenu so tekmovalci prikazali zanimive boje, prvo mesto pa je po zaslugi izenačenosti ekipe pripadlo Štajerski, ki je v odločilnem srečanju premagala Slovenijo s 5:4.

Ligaški boji v moštvenih disciplinah se vse bolj razvnamajo. Srečanja v nogometu in rokometu je sicer skoraj povsod oviral dež, vendar so gledalci povsod prišli na svoj račun. Najbolj neprijetno so bili gotovo presenečeni ljubitelji nogometa v Izoli, kjer je domače moštvo doživelo proti

mariborskemu Željezničarju težak poraz z 0:3 in je tako zdrknilo na rep prvenstvene lestvice. Po vrsti uspešnih nastopov se je tokrat ustavilo tudi igralcem Vozil, ki so v Trbovljah doživeli prvi poraz in prepustili vodstvo Kovinarju. S točko pa so lahko zadovoljni Koprčani, čeprav so v Titovem Velenju imeli celo možnost za zmago.

V rokometnih prvenstvih nadaljujejo z uspešnimi nastopi predvsem dekleta, tako da so vse tri primorske ekipe po treh kolih republiške lige pri vrhu lestvice. Burja s Škofij je v soboto doma gladko premagala Šmartno s 27:21, izolska Jeklotehna Polano s 17:12, igralke Mlinotesta pa Itas iz Kočevja s 25:13. Zataknilo pa se je moškim, ki so v treh srečanjih uspeli iztržiti le polovičen izkupiček: hrpeljska Astra Jadran je remizirala z Usnjajem (24:14), edino zmago pa so dosegli Ajdovci, ki so v gosteh premagali Jelovico s 26:24.

V izolski telovadnici so se na letošnjem prvem turnirju interlige pomerili mladi odbojkarji z obeh strani meje. Najuspešnejši so bili domači tekmovalci, ki so dobili vsa tri srečanja, tržaški Bor pa je uspel premagati Kanal in Bovec in se je uvrstil na drugo mesto.

Z zgoščenim sporedom se je začelo tudi tekmovalje namiznoteniskih igralcev v medrepubliški ligi. Igralke Vrtojbe, ki so se lani potegovala za prvo mesto, so s pomlajeno ekipo startale dokaj skromno, saj so v prvih štirih koih doživeli tri poraze, v nedeljo pa so proti Travniku le dosegle prvo zmago s 6:3.

Piranski šahisti pripravljajo v oktobru zanimivo prireditev: v nedeljo, 7. oktobra bodo svojo 35-letnico obeležili z velikim hitropoteznim turnirjem, na katerem bodo sodelovali šahisti iz Primorske, Furlanije - Julijske krajine, avstrijske Koroške in Porabja, dan zatem pa bo gost obalnih šahistov ljubljanski veleojster Bruno Parma, ki bo odigral simultanko na 35 deskah.

Miran Kljun

kratke vesti - kratke vesti

Jašinu amputirali nogo

MOSKVA — Legendarnemu vratarju sovjetske nogometne reprezentance in moskovskega Dinama Levu Jašinu so prejšnje dni morali amputirati obolelo nogo. Jašin je s športno aktivnostjo prenehal pred 13 leti, pred dvema letoma pa pa je zadela možganska kap.

Benetton - Segafredo v soboto

GORICA — Košarkarsko srečanje italijanskega pokala med Benettonom iz Trevisa in goriškim Segafredom bo v soboto, 29. t.m. ob 20.30 v Trevisu.

Pele tudi na risankah

RIO DE JANEIRO — Slavni Pele je podpisal pogodbo z neko japonsko televizijsko hišo, ki bo za glavnega junaka neke risanke lahko uporabljala njegovo ime.

● ODSLOVILI CAROSIJA. Na včerajšnji tiskovni konferenci je Giorgio Chinaglia povedal, da so pri Laziu odslovili trenerja Paola Carosija, ki

ga bo zamenjal 62-letni Argentinec Juan Carlos Lorenzo, ki je pred leti že vodil Lazio.

● TROFEJA BARACCHI. Včeraj so objavili seznam desetih dvojic, ki bodo nastopile na sobotni kolesarski dirki za trofejo Baracchi. Te so: Moser (It.) - Hinault (Fr.), Crique-lion (Fr.) - Rogers (Bel.), Gisiger - Freuler (Švi.), Visentini (It.) - Lang (Pol.), Kelly - Roche (Ir.), Vandenbrocke - Van Den Haute (Bel.), Mecler - Zimmermann (Švi.), Masciarelli (It.) - Akam (VB), Demierre (Švi.) - Wilson (Avs.), Segersal - Prim (Šve.).

JADRANJE. Po petih kvalifikacijskih regatah se bo danes pričela druga faza svetovnega prvenstva za 12-metrsko jadrnico. Osem plovil bodo razdelili v dve skupini. Zmagovalki obeh skupin se bosta srečali v finalu, kjer bo spet pet regat.

● MEHIKANEC GERARDO ACALA je zmagal na maratonskem teku v Ciudad Mexicu.

Atletika: danes v Trstu in Postojni

Naši na dveh frontah

Danes zjutraj bo na stadionu pri Sv. Soboti potekalo deželno tekmovalje, imenovano »pre Roma« za vse deželne atlete in atletinje, ki so na pokrajinski fazi mladinskih iger doslej uvrstitev v deželno reprezentanco, ki bo branila naše barve na državnem finalu v Rimu. Med slovenskimi atleti sta se uvrstili adrievka Sandra Sumeraz v metu kroglice ter borovka Tanja Kalc na 80 m ovire. Med obema pa bo danes tekmovala le Sumerazova, ker Kalčeva še ni popolnoma okrevala po poškodbi na desni nogi.

V popoldanskih urah pa se bo v Postojni odvijal drugi letošnji atletski troboj mladinskih reprezentanc ZSSDI s Tržaškega, Postojne ter Koprja. Na tekmovalju bodo nastopili le atleti moških ter ženskih kategorij kadetov.

V petek pa čaka naše najmlajše atlete kategorij dečkov in deklic pokrajinsko prvenstvo v troboju, v katerem se bodo atleti pomerili na 80

m, daljini ter kroglici med dečki ter na 60 m, daljini ter kroglici med deklkami. (F. Ruzzier)

Neurje ni prizaneslo niti Sireni

Neurje, ki je te dni pustošilo po naših obalah, ni prizaneslo niti Tržaškemu pomorsko klubu Sirena v Barkovljah. Siloviti valovi so namreč odnesli kar tri metre obale pred sedežem ter poškodovali valobran ob drči. Z valovi je v morje zdrknilo ogromno materiala na bliznjem nasipu, kar gotovo ne bo brez posledic pri bodočem delovanju. Razbesnela voda je odnesla tudi čolne in tako naložila novih skrbi in stroškov, ko pa jih je že za normalno vsakodnevno delovanje društva itak dovolj in še preveč.

Letos v 3. nogometni amaterski ligi - skupina M Breg in Gaja računata na solidno uvrstitev

V nedeljo, 30. t.m. bo start še zadnjega amaterskega prvenstva, to je 3. amaterske lige. V naši deželi se je letos skupno prijavilo 142 ekip, katere so porazdelili v 11 skupin. Naše enajsterice, to so Breg, Gaja, Kras, Primorje in Primorje za Tržaško ter Juventina, Mladost in Sovodnje za Goriško igrajo kar v treh skupinah. Prav zaradi tega bomo posvetili tem trem skupinam posebno pozornost.

Tokrat bomo predstavili skupino, katero sestavljajo izključno ekipe iz tržaške pokrajine, med katerimi sta tudi Breg in Gaja. Skupino M sestavljajo: Breg, Campanelle, Chiarbola, Gaja, GMT, Olimpia, Opicina Supercaffè, Rabuiese, Roianese, Union, S. Luigi, S. Andrea, S. Vito. Po podatkih, ki smo jih zbrali so se nekatere ekipe ojačile, druge pa so ostale na lanskem nivoju, je pa tudi nekaj takih, ki so pomladile svoje vrste. Po mnenju vseh bo prvenstvo precej izenačeno, vsekakor bi lahko ekipe razdelili v tri skupine in sicer tiste, ki so bodo potegovala za zgornji del lestvice (Opicina Supercaffè, Olimpia, S. Luigi in S. Vito), tiste, ki nimajo posebnih ambicij in bodo verjetno na spodnjem delu lestvice (Union, Roianese, S. Anna, Chiarbola) in nato tiste, ki računajo na sredino lestvice (Campanelle, GMT, Rabuiese, S. Andrea). Sedaj pa pogledimo, kakšne so novice in ambicije naših dveh ekip.

BREG

V vrstah Brega je letos prišlo do velikih sprememb. Vodstvo članske ekipe je prevzel Marino Zanon, ki je več let vodil mladinske ekipe. Od nogometašev je odšel le Ražem, ki se po enoletnem posojilu vrača k Zaulam. Društvo pa so zapustili še Bajs, Sovič, Sega in Edomi, medtem ko se je veteran Dazzara odločil, da bo treniral ekipo začetnikov. V poštrev člansko ekipo bodo letos prišli tudi nekateri naraščajniki, to so Tofoli, Olenik, De Bortoli, Paoli, Ciacchi, Jerman. Njim se bodo pridružili še Peroša in Kraljič, ki sta bila na posojilu pri Zarji oziroma Gaji, Grbec od Doma in Ferfolia od Stocka, ki je lansko sezono igral pri Primorcu.

Nogometaši Brega

VRATARJI: Paniconi, Gerzinič, Tofoli.
BRANILCI: Albertini, Pavletič, Grizoni, Igol Tul, Savron, Rodella, Olenik, De Bortoli.

VEZNI IGRALCI: Mondo, Azzolin, Lovriha, Martini, Miloš Tul, Peroša, Ferfolgia, Paoli, Ciacchi.

NAPADALCI: Jez, Zonta, Buffa, Strnad, Grbec, Jerman, Kraljič.

TRENER: Marino Zanon.

GAJA

Tudi Gaja je letos zamenjala trenerja. Po treh sezonah se spet vrača Severino Kozina. Nekaj nogometašev pa je zapustilo Gajo. V prvi vrsti bi omenili Gabriellija, ki bo prihodnjo sezono igral pri Zarji, Drago Purič in Škrk se po enoletnem posojilu vračata h Krasu, Mauro Kralj bo igral pri Primorcu, Kraljič pa se je vrnil h Bregu. Prišli so Bačer (Edile Adriatica), Alfieri in Lenarduzzi (Opicina).

Nogometaši Gaje

VRATARJI: Kante, Žagar, D. Kalc.
BRANILCI: V. Kalc, P. Stranščak, L. Milkovič, M. Grgič, I. Križmančič, Bačer.

VEZNI IGRALCI: M. Rismondo, Vrše, Pečar, B. Rismondo, Gojča, D. Salvi, Alfieri.

NAPADALCI: B. Grgič, Tome, S. Kalc, Bolčič, Lenarduzzi.

TRENER: Severino Kozina.

Predstavnikom naših dveh klubov smo zastavili tudi vprašanje:

»S kakšnim ciljem startate in kdo je favorit v vaši skupini?«

Igor Čuk (Breg)

»Čeprav se zavedamo, da bo prvenstvo precej naporno upamo na uvrstitev pri zgornjem delu lestvice. Zadolžni bi bili že, če bi končali prvenstvo na četrtem oziroma petem mestu. Nesporna favorita mislim, da sta Olimpia in Opicina Supercaffè.«

Stani Kalc (Gaja)

»Čeprav nimamo posebnih ambicij mislim, da bomo končali prvenstvo na zgornjem delu lestvice. Vlogo glavnega favorita mislim, da ima ekipa Opicina Supercaffè. (B. Rupel)

NARAŠČAJNIKI

Zarja - S. Luigi 2:1 (1:0)

STRELCA ZA ZARJO: v 10. min. Castelli, v 78. min. Žagar iz enajstetrovke.

ZARJA: Zettin, Tomez, Leban, Kalc, Zerbo, Canciani, Stein, Castelli, Žagar, Škabar, Carli (Perosa, Babich).

Sportna sreča se je tokrat nasmejala Zarji in je bistveno pripomogla k zmagi. Zarjani so z igro zadovoljili le v prvem delu tekme, ko so s hitrimi akcijami večkrat spravili v zagato nasprotnikovo obrambo in jo tudi premagali s spretnim prostim strelom Castelli.

Od tega trenutka naprej so gostje stalno napadali in zasluženo izenačili. Kazalo je, da se rezultat ne bo spremenil, ko so nasprotniki v zadnji minuti nerodno zrušili Žagarja v kazenskem prostoru.

Glede igre je opaziti, da zarjani še niso uigrani, to pomanjkljivost pa so v nedeljo nadoknadili z borbenostjo in požrtvovalnostjo. (B. Primožič)

Breg - Roianese 0:7 (0:3)

BREG: Žerjal, Hervat, Ceccotti, Parovel, Olenik, Koren, Bandi, Sancin, Bevk, Steržaj, Boneta.

Brežani so nastopili v okrnjeni postavi, kar se je zelo poznalo v tem srečanju proti močnemu nasprotniku, ki je bil v vseh elementih igre boljši od Brežanov.

Kljub visokemu porazu pa Bregovi mladi nogometaši ne smejo popustiti. S še vestnejšim in trdim delom morajo nadoknaditi zamujeno in se z večjo odločnostjo vreči v boj. (M. Švara)

Olimpia - Vesna 5:2 (5:1)

STRELCA ZA VESNO: v 30. min. Tence, v 72. min. Cusma.

VESNA: Radioni, Bemb, Švab P., Micheli, Zarotti, Faggin, Sedmak, Švab D., Cusma, Tence, Martinuzzi.

Kriški nogometaši so v nedeljo okusili prvi prvenstveni poraz in to predvsem zaradi čezmernega podcenjevanja nasprotnika, ki je z dejanji pokazal da ni nič slabši od Vesne. Tekmo so Križani začeli zelo nezbrano, tako da so domačini, ki so bili tehnično pa tudi taktično precej dobri, brez večjih težav polnili Radionijevo mrežo.

V prvem polčasu je bil nastop Križanov skorajda katastrofalen: napadalc so izgubljali vse preveč žog, vezni igralci sploh niso imeli prave pozicije na polju, obrambe pa sploh

naši nogometaši v mladinskih ligah

ni bilo videti. V prvem polčasu je edini zadetek dosegel Tence, potem ko je izkoristil podajo Denisa Švaba. V drugem polčasu se je razmerje na igrišču nekoliko spremenilo, saj so hoteli Križani na vsak način popraviti slab vtis iz prvega dela tekme, zato so vzeli pobudo v svoje roke, toda prevelike razlike v zadetkih niso mogli nadoknaditi. (A. Kostnapfl)

IZIDI 2. KOLA

Domio - Zaula 3:0; Zarja - S. Luigi 2:1; Opicina - Montebello 3:1; Breg - Roianese 0:8; Olimpia - Vesna 5:2; Fortitudo - Campanelle 2:2; CGS - Muggesana 1:2.

LESTVICA

Roianese in Muggesana 4; Fortitudo in Zarja 3; Vesna, S. Luigi, Opicina, Domio in Olimpia 2; Montebello in Campanelle 1; CGS, Zaula in Breg 0.

NA GORIŠKEM

Sovodnje - San Lorenzo 2:4 (2:3)

STRELCA ZA SOVODNJE: Ferfolia in Cotič.

V prvem srečanju naraščajniškega prvenstva so sovodnjski fantje doživeli poraz na domačih tleh. K temu je prav gotovo prispeval sodnik, ki je prvič sodil, je z nerazumljivimi odločitvami oškodoval domače igralce. Trem je pokazal rumeni karton, trenerja pa je izključil.

Glede srečanja sta si bili ekipi enakovredni in možnosti za zadetek je bilo na obeh straneh. Potem pa je stopil v ospredje sodnik, ki je odločilno prispeval, da je igra postala živčna in pravega nogometa je bilo konec. (A. C.)

NAJMLAJŠI

SKUPINA A

Breg - Muggesana 0:12 (0:6)

BREG: Cottar, Sancin, Zahar, Bandi, Kozina, Starec, Glavina, Kraljič, Slavec, Mauri, Vodopivec. (Lisjak, Lovriha, Mahnič).

Proti objektivno boljšemu nasprotniku, ki meri na osvojitve prvega mesta, so se Bregovi najmlajši sicer požrtvovalno borili. Gostje pa so spetno »kaznovali« vsakršno njihovo napako, tako da je bil visok poraz neizbežen.

V delno opravičilo za ta spodrsljaj gre tudi omeniti, da so Brežani bolj malo trenirali zaradi odsotnosti trenerja, ki je bil zadržan. (M. Švara)

IZIDI 2. KOLA

Fortitudo - Costalunga 1:0; Chiarbola - S. Vito 0:3; Ponziana - S. Luigi 0:2; Olimpia - Campanelle 2:0; Breg - Muggesana 0:12.

LESTVICA

Muggesana in S. Luigi A 4; S. Vito in Fortitudo 3; Costalunga in Olimpia 2; Chiarbola, Breg, Campanelle in Ponziana 0.

SKUPINA B

Opicina - Kras 0:0

KRAS: Kočevar, Umek (Kavalič), Grgič, Leone, L. Škabar, Ferluga, Grmek (Černe), A. Škabar, Šuc, Žagar in M. Kalc. 12. Kralj, 13. Križman.

Krasovi nogometaši so se morali zadovoljiti s točko, čeprav so imeli lepo priložnost, da bi odnesli ves izkupiček. »Rdeče - beli« so imeli vseh 60 minut izrazito terensko premoč, medtem ko so domačini izvedli samo en nevarnej-

ši strel proti vratom. Vratar Opicine ni bil preveč zaposlen, ker so Krasovi napadalc razmeroma malo in netočno streljali proti vratom.

Naša združena ekipa ima precej dobre posameznike, manjka jim le uigranost. S pridnim delom pa bi morali kaj kmalu izboljšati skupno igro. (B. Ravbar)

IZIDI 2. KOLA

Portuale - Don Bosco 6:0; Opicina - Kras 0:0; Servola - S. Luigi B 1:5; Triestina - S. Andrea 2:1; Montebello - CGS 2:1.

LESTVICA

Montebello, Portuale in Triestina 4; Opicina 3; S. Andrea in S. Luigi B 2; Kras 1; CGS, Servola in Don Bosco 0.

ZAČETNIKI

SKUPINA C

Opicina - Primorje 0:2 (0:0)
PRIMORJE: Blažon (Štolfa), Spadone, Gerbassi, Trampuž, Prašelj, Ligozzi, Žagar (Ukmar), M. Štoka, Tomasetig, Škabar, P. Štoka.

STRELCA ZA PRIMORJE: v 31. min. M. Štoka, v 38. min. Ligozzi.

V prvi prvenstveni tekmi so začetniki Primorja v gosteh odpravili Opicino s klasičnim izidom 2:0. Prosečani so si zmago popolnoma zaslužili in to predvsem v drugem polčasu, ko so nadigrali domačine, ki so bili enakovredni Primorju le v prvem delu srečanja. (V. Husu)

IZIDI 1. KOLA

CGS A - Roianese 2:0; Opicina - Primorje 0:2; Triestina - Portuale 0:0; Campi Elisi - S. Andrea 2:1.

CICIBANI

SKUPINA C

Portuale - Primorje 7:0 (3:0)

PRIMORJE: Spadoni, Pahor, Ozi, Trampuž, Emili, Vodopivec, Štolfa.

Proti premočni ekipi Portualeja je proseško Primorje ob svojem krstnem nastopu v prvenstvu cicibanov moralo visoko poraženo z igrisča. Kot je iz samega izida razvidno, zmaga Tržačanov ni bila nikoli v dvomu, saj so bili domačini za razred boljši od mladitih Prosečanov. (V. Husu)

IZIDI 1. KOLA

S. Giovanni - Muggesana 4:1; S. Andrea - Supercaffè 3:4; Portuale - Primorje 6:0; CGS - Costalunga 0:3.

MLAJŠI CICIBANI

Montebello - Breg 6:2 (5:0)

BREG: Virno (Rapotec), Punis, Mondo, Lovriha, Grilanc, Bandi, Grbec. (Pavletič, Sancin).

Večina Bregovih nogometašev je v tem srečanju pravzaprav opravila svoj krstni prvenstveni nastop, tako da je moštvo, predvsem v prvem polčasu plačalo davek neizkušenosti.

V drugem polčasu pa so naši bolj zbrano igrali, bili so odločnejši in prodornejši, tako da so si povsem zaslužili tudi poskanje prisotnih gledalcev in seveda tudi dva zadetka, ki so ju v tem delu srečanja dosegli. (M. Švara)

SKUPINA A

IZIDI 1. KOLA

S. Giovanni - Domio 7:0; Fortitudo - Soncini 1:7; Montebello Breg 6:2; Giarrizole - S. Luigi 0:3; Inter S. Sergio - Zaula 10:0.

obvestila - obvestila - obvestila - obvestila - obvestila

ŠD Kontovel

sporoča, da so odprta vpisovanja za aerobično telovadbo za ženske. Prijavit se lahko pri Alidi Emili (tel. št. 225879) in pri Marini Cibic (tel. št. 225051). Treninji se bodo pričeli v torek, 2. oktobra.

ŠK Kras

namerava ustanoviti rokometni odsek za moške in ženske. Vse zainteresirane vabimo na informativni sestanek, ki bo danes, 26. septembra, ob 20.30 v prostorih krožka v Zgoniku. Udeležite se!

ŠK Kras

obvešča, da se bo z oktobrom pričela rekreacijska telovadba za odrasle.

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 30. t.m. pri Lilijani Budin, Salež 65, tel. 040/229375 v popoldanskih urah.

Vodstvo tekmovalne

smučarske ekipe

obvešča, da se treninji nadaljujejo vsak torek in petek. Člani ekipe naj bodo ob 17. uri pri vzhodu v telovadnico Pristanških delavcev na Proseku.

ŠD Kontovel

sporoča, da so odprta vpisovanja za ritmično telovadbo za deklice letnikov 77, 78 in 79. Treninji se bodo pričeli v torek, 2. oktobra. Prijave sprejemata telefonsko Alida Emili (tel. št. 225879) in Marina Cibic (tel. 225051).

ŠZ Bor -

Namiznoteniška sekcija

obvešča, da bodo redni treningi za igralce letnikov 1971-76 na liceju Prešeren vsak torek in petek ob 17.30 do 19.30. Vabljeni tudi začetniki!

ZSSDI

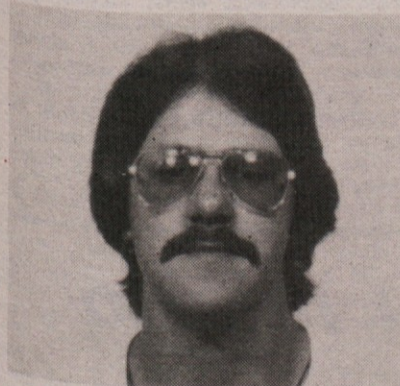
vabi na rekreacijsko in tekmovalno kolesarsko prireditev, ki bo v nedeljo, 30. septembra, ob 10. uri v Sovodnjah. Vpisovanje ob 9. uri pred startom v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Košarkarski odsek Bora

sporoča, da bo jutri, 27. t.m., ob 20. uri na stadionu »Prvi maj« seja košarkarskih trenerjev. Prisotnost je obvezna!

Pogovor z jugoslovanskim državnim motociklističnim prvakom Robertom Hmeljakom

»Odslej se mislim udeležiti tudi dirk za svetovno prvenstvo«

Robert Hmeljak se je za dirke v motorjem zanimal že pri 18 letih. Leta 1980 se je tega športa resno lotil pri slovenski ekipi Novega mesta. Njegov dirkalni motor je MBA 125, s katerim je začel kariero in s katerim misli v bodoče še tekmovati, saj mu je prinesel veliko zadoščenje — našlo jugoslovanskega državnega prvaka.

»Zakaj dirkaš in tekmuješ v Jugoslaviji?«

»Že nekaj let poznam dvakratnega jugoslovanskega prvaka Pavliča iz

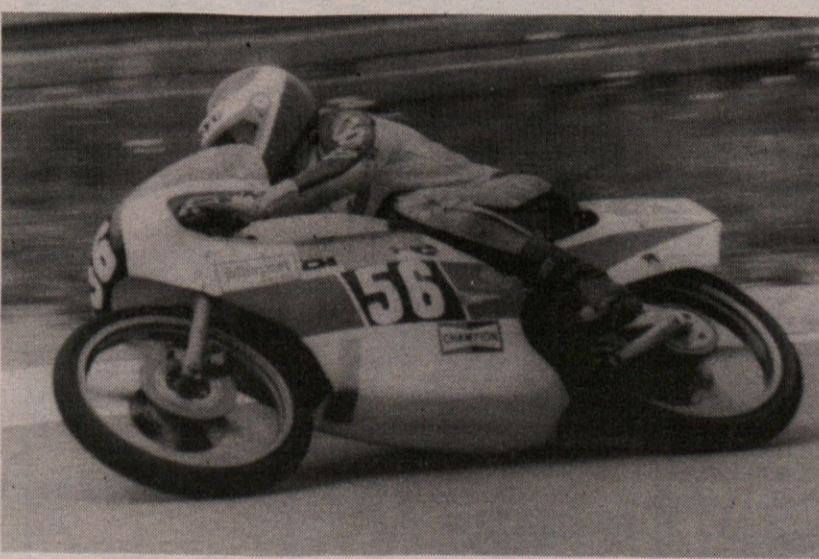
Novega mesta, ki mi je omogočil dirkanje v Jugoslaviji. Leta 1980 nisem mogel tekmovati na državnih prvenstvih, ker nisem imel stalnega bivališča v Jugoslaviji. Naslednje leto, ko sem to uredil, sem prvič nastopil na državnem prvenstvu in se uvrstil na sedmo mesto. Glavni vzrok pa je ta, da imam v Jugoslaviji več možnosti.«

»Kako se pripravljáš? Imaš težave s treninji?«

»Navadno treniram ob nedeljah in to na Grobniku, kjer imam tudi bivališče. Trening poteka tako, da približno dvajsetkrat prevozim prog. Glavno je, da je motor v redu, drugače ni problemov. Motor popravljiva jaz in Marij Rapotec iz Boršta, ki me spremlja tudi na tekme. Edine težave imam s finančnimi sredstvi. Do sedaj sem sam plačeval vse stroške. Prav zaradi tega lahko treniram samo ob nedeljah.«

»Lahko primerjaš italijanske in jugoslovanske tekme?«

»Pred leti sem tekmoval tudi v Italiji, vendar je tu konkurenca hujša kot v Jugoslaviji. Zame je boljše v

Jugoslaviji, kajti tu imam več možnosti.«

»Mi lahko opišeš letošnjo sezono in seveda zadnjo tekmo?«

»To sezono sem bil poleg Pavliča in Pintarja favorit za državno prvenstvo. Na prvi dirki v Novem Sadu

bi verjetno zmagal, če ne bi imel težav z motorjem. Tako sem na cilj prispel le kot drugi. V Kraljevem, kjer je bila druga dirka za državno prvenstvo, sem zmagal. V Slovenski Požegi, kjer sem imel najboljši čas na treningu, sem se na tekmi uvrstil

le na tretje mesto. Zadnja tekma je bila v Opatiji. Kot sem že prej omenil smo bili favoriti Pavlič, Pintar in jaz, ker je vsak zmagal po eno tekmo. Tisti, ki bi zmagal dirko v Opatiji, bi bil državni prvak. Prav zato je bilo ozračje zelo napeto.

Za zadnjo tekmo sva z Rapotcem nekoliko preuredila motor, zato sem bil na dirkalni progi že v petek. Na treningu sem padel in si nekoliko poškodoval zapetje, zato sem se bal, kako bo z dirko. V nedeljo pred tekmo sem imel trening, na katerem sem dosegel tretji čas. Nato je sledila tekma. Startal sem slabo in v prvih štirih krogih sem bil četrti oz. sem zaostajal za prvim za 10". V petem krogu sem ga ujel in se z njim boril kar dva kroga. Moj nasprotnik, Pintar, je nato padel in odstopil tako, sem v osmem krogu vodil in nisem imel več dvomov o zmagi.

»Kakšni so sedaj tvoji načrti?«

»Sezono bom končal z dirko na Reki, ki bo to nedeljo. Upam, da bom še kdaj državni prvak, poleg tega se mislim udeležiti še svetovnih prvenstev. Letos sem namreč trikrat tekmoval na svetovnih prvenstvih: v Nemčiji, Italiji in Angliji.« (tg)

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st. vis 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglosi 550 lir beseda Ob prozornih površinah 2000 IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775.275, tlix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski

dnevnik

26. septembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Saman

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Ob odklonu izročitve prekupčevalcev orožja Spor med Anglijo in Južno Afriko

CAPETOWN — Južnoafriška vlada je prejšnjo noč objavila vest, da ne bo izročila Veliki Britaniji štirih prekupčevalcev orožja, ki bi jim moralo te dni soditi angleško sodišče. To je južnoafriški odgovor na angleško zavrnitev izročitve šestih predstavnikov dveh krajevnih gibanj, ki so obtoženi bojkota južnoafriških vo-

litev, ki so se odvijale pred kratkim. Teh šest oseb je krajevna policija najprej aretirala, nato pa izpustila, ker jih sodišče ni spoznalo za krive. Južnoafriška policija je nato spet sprožila sodni postopek, obtoženi pa so se takrat pojavili v angleškem veleposlaništvu v Durbanu.

Odločitev o zavrnitvi izročitve štirih prekupčevalcev orožja je na neki tiskovni konferenci napovedal južnoafriški zunanji minister Pik Botha, ki je še dodal, da krajevna policija ne bo udrila v angleško veleposlaništvo, kamor so se zatekli obtoženci.

Zaradi tega dogodka so se diplomatski odnosi med Veliko Britanijo in Južno Afriko zelo zaostрили, kar je tudi poudarila angleški premier Margaret Thatcherjeva, ki je potrdila angleški odklon o izročitvi ter nakazala možnost pogajanj. Dodala je še, da ni mogoče obeh dogodkov povezovati, saj je med prekupčevanjem orožja in izzivanjem k bojkotu velika razlika. Prekupčevalce orožja so aretirali v Conventryju aprila ter jih nato izpustili na začasno svobodo. V Veliki Britaniji pa jih čaka proces dne 22. oktobra letos.

Obredna žrtev ovce v Londonu

LONDON — Pred dnevi so v centru Londona mimoidoči z grozo opazovali, kako je tajnik iranskega veleposlaništva opravil svojo obredno žrtev ovce kar na mestni ulici in ob belem dnevu. Obred je zmotil prihod policije, v teh dneh pa so iz londonskega tujkega urada javili, da se kaj takega ne bo več ponovilo. Tajnika iranskega veleposlaništva sicer niso aretirali, ker ga varuje diplomatska imuniteta, vendar pa takih obrednih prizorov na mestnih ulicah ne bo več ponavljal.

Narkomana v družini avstralskega premiera

SYDNEY — Hči in zet avstralskega premiera Boba Hawkeja sta težka narkomana, sicer trenutno na zdravljenju. To je bil vzrok za čustveno reakcijo šefa avstralske vlade, ki je v četrtek nenadoma bruhnil v jok pred novinarji in TV snemalci. Na tiskovni konferenci, kjer je do tega prišlo, pa je Hawke zagovarjal delovanje svoje vlade in svoja osebna prizadevanja v boju proti organiziranemu zločinstvu in trgovini z mamili.

25-letna Rosslyn in njen mož 29-letni Matt Dillon, ki imata dva otroke, sta namreč zasvojenata z heroinom, kot je v intervjuju za avstralsko televizijo izjavila Hazel Hawke, žena šefa vlade, ki je nastopala nekako kot »glasnik« družine. Uživanje heroina pa je po njenih besedah povzročilo hčeri in zetu globoko degeneracijo tkiva in delno atrofijo spodnjih okončin.

Leader opozicije Peacock, ki je začel svojo volilno kampanjo prav na temo boja proti zločinstvu in mamilom, je sicer izrazil svoje sočutje sedanjemu šefu vlade, toda mu je očital, da se ni znal obvladati.

Baski se upirajo

SAN SEBASTIAN — Hudj neredi, ki so v nekaterih baskovskih pokrajinah v Španiji izbruhnili v nedeljo zvečer ob napovedi odločitve, da bo francoska vlada izročila Španiji tri domnevne pripadnike separatistične baskovske organizacije ETA, so se nadaljevali še v torek.

V mestu Guipuzcoa so demonstranti odvrgli več zažigalnih bomb proti policiji, v mestecih Renteria in Pasajes pa je policija napadla manifestante, ki so na ulicah zgradili barikade. V Renteiri so tudi oropali neko banko.

Zapestnica proti morskemu boleznim

PARIZ — Francoska zdravnik sta izumila posilne vrste zapestnic proti kinetizi (morski boleznim). Zapestnica naj bi bila opremljena z gumijastimi konicami, ki naj bi stimulirale zapestje v nekaterih točkah pri čemer bi povzročalo podobni učinek kot pri akupunkturi. Naj omenimo, da je eden od izumiteljev strokovnjak v akupunkturi, drugi pa je izkušen jadralca.

Pivo kot protagonist

MUENCHEN — Nenavadno močna mora biti tale natakarka, ki jo je fotograf objektiv ujel na Münchenskem Oktoberfestu. V rokah nosi namreč kar deset litrskih vrčev piva, pijače, ki ima na tem svetovnem znanem prazniku glavno besedo (Telefoto AP)

Ob odsotnosti tujih opazovalcev Francija in Libija začeli umikati svoje enote iz Čada Potrebna je navzočnost OZN

N'DJAMENA — V precej napetem ozračju zaradi težko predvidljivega nadaljnega razpleta dogodkov sta včeraj Francija in Libija začeli umikati svoje čete iz Čada. Že pri začetku akcije »Vandoise«, kakor jo imenujejo Francozi in ki bi morala potekati vse do prve polovice novembra, so se pojavili prvi zapleti. V Čad niso namreč še prispeli afriški opazovalci, ki bi po dogovoru med Francijo in Libijo morali nadzorovati izvajanje sporazuma.

Prisotnosti afriških opazovalcev pa je menda nasprotoval sam predsednik Čada Habre, ki odločno zavrača opazovalce iz Benina, ki je po njegovih besedah libijska kolonija. Čadski predsednik, ki se je s tem v zvezi sestal s posancem Mitterranda Ausseilom, je prepričan,

da Libija ne bo spoštovala dogovorov in da se bo po francoskem umiku še bolj zapletel položaj v državi. Vse kaže, da čadske oblasti ne sprejemajo več niti opazovalca iz Senegala in vztrajajo pri tem, da bi morali to nalogo prevzeti Združeni narodi. Medtem ko se je Francija že obrnila na Togo in na druge afriške države, da bi ustanovila skupino opazovalcev, je čadski radio sporočil, da bodo sprejeli le nevtralne opazovalce, take, ki bodo učinkovito delovali in preverili, da zapustijo Čad res vse libijske čete in tudi vojaki »islamske zveze«, ki so večinoma iz Benina. Odločno nasprotovanje Habreja francoskemu umiku pa, poudarjajo v afriških krogih, je povezano tudi s težko notranjo gospodarsko situacijo.

JACK LONDON: Klic divjine

(26.)

Tako za turiste kot tudi za delavce Problem stanovanja v Kairu

KAIRO — Kot po navadi, so meseci julij, avgust in september tisti, v katerih pride v egiptovsko glavno mesto največ tujcev. Nekateri pridejo za delo, drugi pa, v glavnem bogati Arabci, prihajajo sem na počitnice.

Vsak tujec, ki pride v Egipt, odnosno v Kairo, se mora takoj soočiti s problemom stanovanja. Čeprav so v Kairu tudi boljše četrti, vendar so te zaradi velikega mestnega vrveža neprimerne za odhajanje na delo, si tujci najpogosteje izbirajo stanovanja na otoku Zamaleku. Kot primer naj navedemo, da bo nekdo, ki stanuje v moderni mestni četrti Heliopolis in dela v mestnem centru, za prihod v službo z avtomobilom potreboval več kot tri ure, zato je otok Zamalek najprimernejši od vseh mestnih četrti.

Številni tujci so bili letos neprijetno presenečeni. Ko so iskali stanovanje, so jim gospodarji kar »ustrelili« astronomske cene: od tisoč do tri tisoč dolarjev. Pogajanja kaj malo pomagajo, saj te gospodarji kaj kmalu odpravijo z besedami: »Gospod, toliko kot mi vi nudite, je le desetina tiste ga, kar bi dobil od Arabca.«

Arabec ne sprašuje za ceno, njemu je v Kairu vse poceni. V nekem večjem stanovanju namesti svojo polnoštevilno družino in če katera od njegovih žena zna dobro kuhati, je rešil vse svoje probleme. Tako so Arabci prevzeli v svoje roke vaje egiptovskega tržišča s stanovanji, katerega država ne uspe več nadzorovati. Tudi ni redek primer, da je nekdo lastnik desetih ali dvajsetih stanovanj, zato si ni težko predstavljati bogastev, ki jih posedujejo. Podoben položaj je v vseh egiptovskih večjih mestih, posebno v Aleksandriji.

Kar se šteje Egiptčanov, pa so tisti srečnejši, ki imajo pogodbo o stanovanju in plačujejo smešno nizke najemnine ter tisti, ki pogodbe nimajo in so v istem položaju kakor tujci.

Zanimivo je, da so nekatere države že davno zaslutile, da bo dobil ta stanovanjski problem take razsežnosti in so zato dale zgraditi stanovanja za svoje delavce. Tako so napravili na primer Čehi ali Američani in izkazalo se je, da so se take investicije izplačale.

Vesoljska misija

WASHINGTON — Ameriška vesoljska agencija NASA v sodelovanju z evropsko vesoljsko agencijo, bo imenovala »Odiseje« novo vesoljsko misijo, ki bo proučevala Sončeve pole. Misija naj bi se začela maja 1986.

To ime so izbrali v spomin na grškega mitološkega junaka Odiseja, pa tudi na Danteja Alighierija, ki v svoji Divini Commedii spodbuja k odkrivanju novih svetov, tudi »za Soncem«.

Misija bo imela predvsem nalogo proučevati »sončne vetrove«, heliosfero in njene magnetno polje, plaz-

me in kozmične žarke. Trajala pa bo pet let. Več kot polovico znanstvenih naprav bo izdelala evropska vesoljska agencija, generatorje in ostalo polovico naprav pa bo priskrbel NA SA.

□ BONN — John Madaus, vodja neke zahodnonemške farmacevtske družbe, je na sodišču, ki prvič obravnava vprašanje nezakonitega finansiranja strankam, priznal, da je v dvajsetih letih dal stranki kanclerja Kohla (CDU) 566 tisoč mark (360 milijonov lir).